

**PACTE PER L'EDUCACIÓ
DE LES ILLES BALEARS
APROVAT PEL PLE DEL CEIB
DIA 4 D'ABRIL 2017**

CONSELL ESCOLAR DE LES ILLES BALEARS

**PACTE PER L'EDUCACIÓ
DE LES ILLES BALEARS
APROVAT PEL PLE DEL CEIB
DIA 4 D'ABRIL 2017
I
VOTS PARTICULARS
DE FE-CCOO I STEI**

CONSELL ESCOLAR DE LES ILLES BALEARS

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	7
Criteris generals compartits	8
1.1 Estabilitat del sistema educatiu	8
1.2 L'educació com a dret universal basat en l'equitat, la qualitat i la igualtat d'oportunitats	8
1.3 Participació democràtica	8
1.4 Adequació als canvis socials i tecnològics	8
2. SOCIETAT	9
2.1 Introducció	9
2.2 Societat i educació	10
2.3 Societat, entorn escolar i centre educatiu	10
2.3.1 Ajuntament, administracions i recursos comunitaris	10
2.3.2 Família i centre educatiu	12
2.3.3 La participació activa de les famílies	13
2.3.4 El paper dels professionals del centre educatiu vers les famílies	13
2.3.5 El paper de les famílies vers el centre educatiu	14
2.3.6 La formació de les famílies i docents	15
2.3.7 La participació dels alumnes en el centre educatiu	15
2.3.8 Nous perfils professionals	16
2.3.9 Tercer sector	16
2.3.10 Sector productiu i formació professional	17
3. POLÍTIQUES PÚBLIQUES I ADMINISTRACIÓ	19
3.1 Diagnòstic	19
3.2 Organització escolar	19
3.2.1 Planificació escolar (infraestructures)	19
3.2.2 Ràtios	20
3.2.3 Horaris i mesures de conciliació	20
3.3 Equitat i educació inclusiva	21
3.3.1 Educació inclusiva	21

3.3.2 Social (prevenció de riscos d'exclusió)	21
3.3.3 Personal: atenció individualitzada.....	21
3.4 Sistema educatiu	22
3.4.1 Ensenyaments obligatoris	22
3.4.2. Ensenyaments no obligatoris	22
3.5 Model lingüístic	23
3.6 Avaluació del sistema educatiu	24
3.6.1 Criteris generals d'avaluació.....	24
3.6.2 La Inspecció	24
3.6.3 Sistema d'indicadors educatius.....	25
3.6.4 Redefinició del paper de l'Administració educativa.....	25
3.7 Finançament	26
3.8 Estabilitat del sistema educatiu.....	26
4. CENTRES	27
4.1 Introducció	27
4.1.1 Què s'entén per autonomia?.....	27
4.1.2 L'autonomia de centres: diagnòstic.....	27
4.1.3 Trets organitzatius actuals dels centres	27
4.2 Propostes.....	28
4.2.1 Autonomia pedagògica.....	28
4.2.2 Autonomia organitzativa.....	29
4.2.3 Autonomia de gestió del personal	29
4.2.4 El Projecte Educatiu del Centre (PEC)	29
4.2.5 El Projecte Lingüístic de Centre (PLC)	30
4.2.6 Estructura del centre: documents del centre i òrgans de govern	31
4.2.7 Avaluació del centre i dels seus agents	31
5. PROFESSORAT	33
5.1 Introducció	33
5.2 Formació inicial	33
5.2.1 Condicions d'accés a la formació inicial dels docents.....	33
5.2.2 Formació de tots els docents i currículum universitari.....	34

5.2.3 Personal formador dels docents	34
5.3 Sistema de provisió de llocs de treball	35
5.3.1 Sistema d'accés a la funció docent.....	35
5.3.2 Sistema de provisió de places	35
5.4 Formació permanent.....	36
5.5 Avaluació del professorat i carrera professional.....	36
5.6 Direccions	37
5.6.1 Formació.....	38
5.6.2 Accés a la funció directiva	38
5.6.3 Selecció de les direccions.....	39
5.6.4 Avaluació de la tasca directiva	39
5.7 Compromís ètic del docent.....	39
6. COMISSIÓ DE SEGUIMENT.....	41

1. INTRODUCCIÓ

La voluntat de construir un pacte educatiu per a les Illes Balears deriva de la constatació dels problemes greus que pateix la nostra societat, en especial en el camp de l'educació: fracàs i abandonament escolar, excessiva burocràcia, corporativisme, inestabilitat derivada dels constants canvis normatius, manca de recursos suficients, etc. Per aquest motiu, un conjunt d'associacions, sindicats, col·lectius de professorat, de directors, d'altres professionals, famílies i membres de la societat civil, en general, han posat en marxa un procés de construcció d'un gran pacte que posi les bases per a una profunda renovació del sistema educatiu. En aquest procés, totes les persones i organitzacions implicades, consideren que cal partir d'uns criteris generals i d'unes línies bàsiques que facin possible posar en valor l'educació dins les nombroses prioritats socials i polítiques.

Cal una normativa educativa que pugui ésser acceptada per la majoria social, que dirigeixi i centri tots els seus esforços a cobrir les necessitats reals del nostre sistema educatiu i a afavorir una educació de qualitat que es fonamenti en:

- a) Una educació en qualitat i en equitat.
- b) La necessitat de potenciar i defensar les escoles de la xarxa pública.
- c) La recuperació de l'educació en valors cívics.
- d) La participació democràtica en els centres educatius.
- e) Unes avaluacions formatives, de diagnòstic, orientadores i contínues al llarg del procés d'aprenentatge.
- f) Uns currículums descentralitzats i adreçats a millorar les competències curriculars.
- g) La dignificació de la tasca docent com a motor del canvi educatiu.
- h) La recuperació de condicions socio-laborals del professorat.
- i) La millora de les inversions i els pressupostos educatius.
- j) El reconeixement de la nostra llengua com a eix vertebrador del sistema educatiu i en compliment de la normativa vigent actual.
- k) Els plans de millora per l'èxit escolar i la convivència.
- l) La formació i els recursos didàctics i tecnològics que s'adeqüin a les noves necessitats educatives.

Criteris generals compartits

1.1 Estabilitat del sistema educatiu

El Pacte Educatiu pretén, com a criteri bàsic, dotar d'una major estabilitat al sistema educatiu, amb la finalitat que els principis que sustenten científicament les decisions que s'adopten en matèria de desplegament normatiu no es vegin afectats de manera recurrent pels canvis legítims de govern o dels titulars dels òrgans de l'Administració que produeixen els processos democràtics electorals. Aquesta estabilitat s'ha de generar a partir del consens, fonamentat tant en la transparència de les dades de la situació, com del coneixement i aportacions dels experts, de la participació ciutadana i de la comunitat educativa. Els consensos han de fer possible un marc general d'acords, més enllà de les diferències de cada col·lectiu, per donar solució a les deficiències del nostre sistema educatiu.

1.2 L'educació com a dret universal basat en l'equitat, la qualitat i la igualtat d'oportunitats

L'educació és un dret universal que s'ha de garantir com a servei públic. Això significa promoure de manera efectiva que tota la ciutadania pugui exercir realment el dret constitucional a l'educació i que aquesta, sostinguda amb fons públics, sigui universal, que prengui com a fonaments la igualtat i l'equitat i ofereixi una educació de qualitat, oberta realment a tothom, sense cap tipus de discriminació.

1.3 Participació democràtica

El procés que ha de permetre arribar a un pacte educatiu realista s'ha de basar en la participació efectiva, real i democràtica, de tots els actors implicats, sense que ningú es pugui sentir exclòs, per tal que en l'aplicació dels acords i en la gestió educativa les famílies i la societat se sentin plenament implicades, al costat dels professionals docents i de l'Administració.

1.4 Adequació als canvis socials i tecnològics

L'elaboració del pacte, i la seva aplicació, ha d'adequar-se al context de canvis socials i a les exigències del futur. Per això, s'ha de plantejar de manera oberta, flexible i adaptada a les noves demandes socials i a les necessitats emergents de la societat.

2. SOCIETAT

2.1 Introducció

Educam i ens educam en comunitat, tots junts i entre tots: la família com a principal ens educatiu, el centre educatiu com a principal recurs de l'educació formal, i la resta d'agents i institucions com a suport i en complicitat. Els aprenentatges han d'apropar-se a l'equitat i contribuir al desenvolupament integral de les persones. Així doncs, per ser un centre educatiu del segle XXI, ha d'estar obert i connectat amb el món que l'envolta i acompanyar les persones al llarg de la seva vida. Per aconseguir-ho, serà necessari desenvolupar un treball en xarxa amb tots els recursos de què disposi la comunitat.

Les preguntes que han generat la reflexió principal d'aquest apartat han estat:

- a) Com podem millorar els vincles comunitaris per aconseguir una participació real, eficaç i fluida?
- b) Com ha de ser un centre educatiu obert a la comunitat?
- c) Quins són els recursos comunitaris necessaris per participar en l'educació dels infants i joves?
- d) Quines són les vies, procediments i engranatges més indicats perquè aquesta participació es converteixi en una autèntica eina per a l'aprenentatge per a la vida?
- e) Quin compromís ha d'adquirir el centre educatiu vers la societat que l'envolta?

Les propostes que es desenvolupen s'orienten cap al treball en xarxa i els vincles que aquest estableix amb l'educació, un treball que potencia la complementarietat i la col·laboració entre les institucions, associacions, organitzacions, col·lectius i individus de la comunitat d'un barri/poble, per unificar esforços i crear sinergies. En una societat en canvi constant com l'actual, es fa necessari reflexionar sobre el paper de la institució educativa i la seva interdependència amb altres entitats que també eduquen: la família, els mitjans de comunicació, els espais d'oci i diversió, organitzacions i associacions de la comunitat. Aquesta reflexió és necessària perquè l'educació ha d'integrar el *diàleg* d'aquesta xarxa per cercar punts de convergència, delimitar competències i cercar vies de comunicació i interrelació.

Per cercar alternatives i respostes és necessari partir d'un model de centre educatiu inclusiu: no tan sols pel que fa a les relacions dins dels centres, sinó també pel que fa a les relacions externes i de proximitat. Construir un centre educatiu inclusiu és una feina que mai no acaba, atès que la inclusió és un procés sense fi que cerca maneres més eficaces de respondre a la diversitat de l'alumnat. La inclusió implica aconseguir que cada alumne pugui desenvolupar al màxim les seves capacitats, independentment de la seva procedència, cultura, nivell social i grau de

discapacitat. Implica reflexionar sobre la realitat present que hi ha a la societat i que es reflecteix al centre educatiu. Suposa crear processos innovadors de participació directa i indirecta que cal pensar i aprendre.

Des d'aquesta perspectiva, el paper de les administracions i la política educativa s'ampliarà radicalment. Exigirà un plantejament molt més obert que s'haurà de regular amb més pluralitat, així com amb més actors institucionals i amb més presència en el seu desenvolupament. Governar dependrà de la col·laboració entre un conjunt d'institucions i actors provinents de dins i fora del govern. Un nou model a través del qual la societat és governada amb la seva participació.

2.2 Societat i educació

La participació de la comunitat educativa (alumnat, famílies, professorat, serveis, organitzacions, associacions, sindicats, etc.) és un mitjà imprescindible per a la millora educativa: ens apropa a un centre educatiu obert, dinàmic i de qualitat, on tothom té cabuda (escola inclusiva) i on tothom participa del fet d'educar des de la metodologia de treball en xarxa i les eines que aquesta ofereix.

És important i urgent construir una societat capaç de fomentar una educació que ensenyi les paradoxes següents:

- a) La paradoxa de la diversitat que vincula i valora les diferències.
- b) La paradoxa del coneixement que progressa, transforma i estableix fonaments.
- c) La paradoxa de la llibertat que defensa les llibertats democràtiques que suposen els fonaments de la nostra societat i posa els límits i les normes necessàries.

Aquest procés s'ha de fer pensant que ni la societat ni l'educació són un producte (una mercaderia) sinó una intel·ligència col·lectiva, cooperativa i col·laborativa al servei de la comunitat i dels individus.

2.3 Societat, entorn escolar i centre educatiu

L'objectiu de les comunitats d'aprenentatge és fomentar el treball en xarxa organitzat, planificat, gestionat amb bones pràctiques i orientat a millorar la qualitat de l'aprenentatge i el desenvolupament integral dels infants, dels joves i d'altres col·lectius.

Aquest propòsit només serà assolible amb el compromís i la responsabilitat de tothom, de cada individu i col·lectiu, i de cada institució. S'ha d'avançar conjuntament perquè cada centre educatiu, en el marc de la seva autonomia, desenvolupi i sigui nucli de radiació d'una educació integral de la persona. Aquest treball en xarxa ha de ser articulat, dinàmic, flexible i coherent.

2.3.1 Ajuntament, administracions i recursos comunitaris

L'ajuntament, com a Administració més propera als ciutadans, ha d'augmentar i millorar la seva col·laboració amb els centres educatius. En aquest sentit, es fa necessari fomentar la participació d'un representant de l'ajuntament en els consells escolars, que serveixi de nexa entre

l'Administració local i el Projecte Educatiu del Centre i el del municipi/ciutat educadora. Per exercir el seu rol de manera eficient ha de:

- a) Conèixer el funcionament del centre escolar, adequant la seva funció i actuacions a la naturalesa pública o concertada dels centres.
- b) Tenir una capacitat adient en relació a la tasca educativa.
- c) Ser capaç de gestionar les respostes, les preguntes i necessitats de la comunitat educativa pel que fa a la gestió municipal que sorgeixin en el consell escolar.
- d) Facilitar que el centre educatiu participi del projecte de municipi/ciutat educadora.

Una administració coordinada i eficient, juntament amb la col·laboració del teixit associatiu, ha de proporcionar les infraestructures i els recursos materials, econòmics, relacionals, culturals i humans que garanteixin un funcionament de qualitat de les entitats del tercer sector. Ha d'augmentar els recursos personals professionals atenent les necessitats de cada context, tant en els centres educatius com en l'entorn comunitari i ciutadà.

A més a més, també serà deure de l'Administració dotar de tot el suport necessari, tècnic si cal, i d'infraestructures a totes les entitats que no estiguin constituïdes formalment, però que puguin demostrar el treball que realitzen en el centre educatiu i en la comunitat. Per tal d'avançar vers un model de societat educadora, es potenciaran diferents vies:

D'una part la creació de Consells Socioeducatius d'àmbit municipal, insular o comarcal que valorin el seguiment de l'educació amb indicadors consensuats i en facin propostes de millora, i que estiguin formats per representats dels consells escolars municipals, associacions del tercer sector, sectors professionals, sindicals, organismes d'infància i joventut, organitzacions sindicals i entitats professionals de docents representatives de l'ensenyament i resta d'entitats representatives.

D'altra part cal enfortir les xarxes de dinamització municipal ja existents i altres organismes com les agendes locals, els consells de joventut, el Consell de Formació Professional, les associacions juvenils de lleure, els consells municipals d'educació, etc., així com altres fórmules d'associacionisme com les plataformes ciutadanes, grups informals, xarxes de consum o cercles de participació entre d'altres. Des del treball en xarxa i amb col·laboració amb els consells socioeducatius, s'han de dissenyar projectes educatius de ciutat o de comarca per permetre planificar i endreçar les polítiques educatives municipals o comarcals, s'han d'elaborar propostes, compromisos permanents i dinàmics i cercarà tant la participació com el compromís ciutadà amb l'educació. Ajudaran a definir el model de ciutat que es vol i els valors que el sustenten. Concretaran accions, establiran, planificaran i organitzaran el treball cooperatiu entre administracions i ciutadania.

Es fomentarà la participació dels joves i infants en les decisions del municipi, per tal de forjar-ne una cultura democràtica de qualitat.

Els centres educatius estaran oberts a la comunitat. Es dissenyaran plans d'obertura de centres,

tant per a la utilització de les seves instal·lacions (pistes esportives, biblioteques, mitjans tecnològics i informàtics, etc.) com per a la formació permanent de les famílies de l'entorn més immediat i de la comunitat en general.

Es potenciaran les funcions dels consells escolars de centre, d'àmbit municipal, insular i d'Illles i se n'ampliaran les competències.

Dins aquest teixit, s'afavorirà l'acostament entre les universitats i l'entorn educatiu per crear espais de diàleg i col·laborar en la formació dels futurs professionals, la innovació pedagògica i l'intercanvi d'experiències.

Es promouran mecanismes d'intercanvi d'informació entre tota la comunitat educativa.

2.3.2 Família i centre educatiu

És necessari situar-se en una perspectiva holística de l'educació per poder desenvolupar el punt de partida: l'educació és l'eina primordial per canviar el món i per fer avançar la humanitat en clau ètica i comunitària.

Així doncs, resulta imprescindible la participació de tots i cadascun dels agents de la comunitat educativa: especialment la de les famílies, que en són una institució clau. Per tant, la formulació ja no serà família i centre educatiu, sinó comunitat educativa: entesa com un ens plural que abriga la suma de sinergies abocades a l'èxit escolar dels infants i joves que hauria de resultar, de fet, una part important de l'èxit per a la vida.

La gestió i l'aprenentatge de la participació serà un factor decisiu. Per fer-ho realitat, caldrà possibilitar una sèrie de condicions que han de coexistir i s'han d'assegurar:

- a) La integració dels objectius, de les decisions, de la planificació, de l'organització i de l'avaluació del procés dels diferents agents educatius del centre educatiu en un projecte comú com és el Projecte Educatiu de Centre.
- b) El repartiment de tasques i de responsabilitats entre tots els agents del centre escolar.
- c) La participació activa en la vida escolar de tots els col·lectius.
- d) El paper del centre educatiu i dels professionals vers les famílies des de la cooperació, el diàleg i la col·laboració en la presa de decisions. Només així, el centre educatiu serà un lloc per compartir models de bones pràctiques educatives, d'espai de formació, d'informació i d'ajuda per enfortir la competència parental.
- e) La necessitat de compartir formació de pares, mares, tutors legals i docents per poder acompanyar els infants i joves en el seu procés educatiu. Són necessaris nous perfils professionals dintre del centre educatiu.

2.3.3 La participació activa de les famílies

La participació de les famílies i de tota la comunitat en els centres escolars suposa una transformació radical en l'educació.

La relació i la comunicació entre el centre i la família haurà de ser més efectiva per aconseguir-ne una participació engrescadora, fluïda i activa. Per tant, el pacte incentivarà:

- a) Les comunitats d'aprenentatge, enteses com un projecte de transformació social i cultural d'un centre educatiu i del seu entorn, per aconseguir uns processos d'aprenentatge que incideixin en la millora de l'educació. No només dels infants i joves, sinó també del seu entorn.
- b) Crear les condicions per facilitar la participació de les famílies en la dinàmica escolar i fomentar-ne l'entrada a les aules per cooperar en projectes educatius.
- c) Assegurar les vies i els espais per a la participació de les famílies en la gestió dels centres i en la definició del projecte educatiu. A més de la participació en el consell escolar, serà necessari:
- d) Crear comissions de treball que permetin participar en la definició del Projecte Educatiu de Centre mitjançant un acord de compromís de drets i deures en l'àmbit familiar i que sigui coherent amb els objectius educatius establerts conjuntament. Per aconseguir-ho, hauran de tenir una participació activa en els òrgans participatius de coordinació no docent que es considerin necessaris.
- e) Hauran de comptar amb indicadors d'avaluació que els permetin seguir-ne i avaluar-ne el desenvolupament.

Capítol especial mereixen les APIMA, com a principals vies de representació del col·lectiu de famílies i tutors legals, en el seu cas. Per tal d'aconseguir-ne una gestió més eficaç, el pacte proposa que no funcionin exclusivament al seu centre, sinó que es creïn mecanismes per facilitar-ne la coordinació entre les del mateix entorn o de tipologia semblant i que comparteixin models de gestió. S'ha d'incloure, donada la realitat actual, el nou model d'assemblees de pares, mares, tutors/es i/o equips educatius de centre, ja que tenen un caràcter més horitzontal i hauran de formar també part del treball en xarxa, per integrar-se a la vida activa del centre escolar i la comunitat: consell escolar, comissions de feina, plataformes de barri, els consells creats, etc.

2.3.4 El paper dels professionals del centre educatiu vers les famílies

L'equip docent ha de facilitar l'establiment de ponts amb les famílies i amb aquesta finalitat:

- a) Es concretaran espais de treball, de col·laboració i de comunicació per a la vinculació i relació família-centre educatiu que es regiran per les directrius que marquin les polítiques educatives i es concretaran en el Projecte Educatiu de Centre. S'ha d'afavorir l'entrada als centres escolars de diferents especialistes (administratius, tècnics d'informàtica, monitors

de temps lliure, terapeutes, bibliotecaris, arxivistes, etc.) perquè realitzin tasques per a les quals no sigui imprescindible tenir una formació docent. Així, s'alliberarà la càrrega lectiva dels docents, es flexibilitzarà el seu horari i, d'aquesta manera, s'afavoriran els espais de treball, de col·laboració i de comunicació entre ells.

- b) Es revisarà el concepte conciliació família-centre educatiu per afavorir-ne la participació: horaris d'atenció més flexibles –adaptats a les jornades laborals– i la utilització de les noves tecnologies per fomentar una comunicació més àgil. S'instarà a les parts que negociïn els convenis que garanteixin els permisos laborals per assistir a reunions als centres educatius i participar així de manera més activa en l'educació dels seus fills.
- c) Es tendrà present que tota la comunitat educa i, per això, els espais comunitaris d'oci es contemplaran com a part d'una educació individualitzada i integradora.
- d) Es potenciarà el sentiment de pertinença a través de projectes inclusius que entenguin els espais comunitaris d'oci com a agents actius dins l'acció educativa.
- e) Amb la finalitat d'avançar cap a una educació més personalitzada, es flexibilitzaran i afavoriran les opcions de decisió de les famílies sobre l'escolarització sempre des de criteris d'equitat i d'inclusió.
- f) S'ha de fomentar la convivència democràtica per aconseguir un clima escolar positiu basat en la confiança.
- g) Serà necessari mantenir una comunicació regular amb les famílies per informar-les del procés educatiu dels seus fills i filles, reforçant la funció tutorial de tot el professorat.
- h) S'oferirà assessorament a les famílies des d'un model de relació cooperatiu.
- i) S'han de conèixer les noves realitats familiars, socials, econòmiques i culturals per oferir les respostes necessàries des del centre educatiu.

2.3.5 El paper de les famílies vers el centre educatiu

- a) Respectar, promoure i col·laborar en el desenvolupament del Projecte Educatiu de Centre que haurà estat concretat conjuntament i en el desenvolupament de la resta de documents que regulen l'activitat educativa i organitzativa del centre.
- b) Implicar-se en el coneixement del centre educatiu i aprofitar els canals comunicatius que hi ofereix.
- c) Vetllar perquè els infants i joves compleixin les normes de convivència del centre i participar activament en l'assoliment d'un clima positiu.
- d) Fomentar en els infants i joves la resolució dialogada i positiva dels conflictes.
- e) Garantir l'assistència diària dels infants i joves al centre escolar.

- f) Interessar-se per l'evolució personal i els aprenentatges dels infants i joves.
- g) Aprofitar els mecanismes de participació i col·laboració que ofereix el centre escolar per implicar-se en el procés educatiu dels seus fills i filles.
- h) Assistir a les reunions i entrevistes.
- i) Comunicar al centre les informacions rellevants que puguin incidir en el procés educatiu del seu fill o filla.

2.3.6 La formació de les famílies i docents

Per aconseguir el desitjat èxit escolar de les filles i fills, la bona formació de les famílies serà un dels factors clau que caldrà promoure decididament.

Per tal d'assolir-ne l'òptima formació:

- a) Les famílies i el centre educatiu concretaran a través dels espais compartits la reflexió conjunta i les vivències en el programa de l'escola de famílies d'acord amb les necessitats que vagin sorgint i aprofitant els recursos comunitaris existents.
- b) Es promourà la formació *aprendre entre iguals* de pares i mares en temes educatius, i en el suport als seus fills i filles en aspectes procedimentals o conceptuals.
- c) Es desenvoluparà la formació específica adreçada al professorat per millorar les relacions amb les famílies i fomentar-ne la participació. La formació en participació és necessària perquè es produeixi un apropament.

2.3.7 La participació dels alumnes en el centre educatiu

Una de les funcions del centre educatiu és educar per a la democràcia: desenvolupar les capacitats i habilitats per a una convivència social fonamentada en la solidaritat, la participació i el respecte. Aquesta funció ha de ser transversal al centre educatiu. En aquest context, és imprescindible escoltar i fomentar les veus dels infants i joves: són els protagonistes principals dels processos que s'hi donen. La qualitat de les experiències educatives que hi visquin constitueixen un aspecte fonamental de la seva formació integral. Amb aquest objectiu es concreten les següents propostes:

- a) Desenvolupar dinàmiques per ampliar la vivència democràtica de l'alumnat, tant al centre com a l'aula, que s'hauran de concretar al pla de convivència. Es tracta d'ensenyar a participar, participant.
- b) Col·laborar en la presa de decisions que afecten el centre educatiu (projecte educatiu, pla general, pla de convivència, etc.) omplint de contingut i apoderant realment l'alumnat en la participació mitjançant els delegats de curs, la junta de delegats, les associacions d'estudiants, assemblees d'aula, consell d'alumnat, representants al consell escolar...
- c) Intervenir en la presa de decisions que afecten el projecte de ciutat educadora a través de

la participació en el Consell dels Infants i Joves que forma part també del Consell Socioeducatiu.

- d) Incloure el treball cooperatiu com a manera de potenciar el sentiment de grup, de responsabilitat comuna, de sentiment col·lectiu, d'actituds d'ajuda i cooperació.
- e) Introduir metodologies educatives actives i constructives que situïn els infants com a protagonistes del seu aprenentatge.

2.3.8 Nous perfils professionals

Als centres educatius, s'hi hauran d'incloure nous perfils professionals per a desenvolupar el treball en xarxa i per a assegurar l'atenció educativa individualitzada. En aquest sentit, s'haurà de fer una coordinació amb altres serveis i professionals. L'objectiu final és que el centre educatiu sigui un context obert, on tothom cooperi amb la tasca socioeducativa i que, segons les necessitats detectades, tengui els serveis comunitaris a la seva disposició. Per aquest motiu, és important assegurar el nombre adient de professionals assignats per a cada centre. Es fa referència a educadors socials, talleristes, treballadors familiars, psicòlegs, psicopedagogs, pedagogs, personal sanitari, personal de seguretat, sociòlegs, antropòlegs, especialistes en prevenció de riscos, auxiliars tècnics educatius (es considera que seria necessari redefinir la seva tasca, per tant se n'haurà de valorar la tasca i funció).

Quant a l'etapa 0-6, cal destacar també la importància del seguiment i del suport a les famílies que des del treball en xarxa es dugui a terme. Es crearan espais familiars per oferir suport a la criança i l'educació dels fills i filles en una etapa de vital importància per al desenvolupament integral dels infants que no té la contemplació legislativa necessària.

S'ha de potenciar la idea que la comunitat és molt important. No només s'educa al centre escolar, sinó que qualsevol moment de la vida d'un infant és educatiu. Tal i com diu la dita africana: *Per educar un infant fa falta tota la tribu.*

2.3.9 Tercer sector

El tercer sector és el teixit associatiu en tots els àmbits socials. Hi ha d'haver un treball en xarxa entre els agents d'educació formal i no formal. El treball en xarxa és més que la coordinació (intercanvi d'informació), és una articulació comunitària: col·laborar de forma estable i sistemàtica, per evitar duplicitats, competència entre recursos, descoordinació i potenciar el treball en conjunt. Per això caldrà:

- a) Desenvolupar el treball comunitari i el temps lliure a través dels agents comunitaris que hi estan implicats.
- b) Als centres educatius, introduir-hi metodologies i continguts curriculars relacionats amb el coneixement del tercer sector i el voluntariat. A més, es potenciarà la participació de l'alumnat com a voluntari en entitats socials i ciutadanes.
- c) Millorar els sistemes de formació dels professionals que estan implicats en aquest sector.
- d) Utilitzar els espais comunitaris (biblioteca, museus, etc.) per engegar projectes de

col·laboració entre diferents associacions i institucions.

- e) Fomentar la participació del conjunt d'agents socials de la comunitat als consells escolars.
- f) Formular propostes formatives, organitzatives, de gestió i de seguiment per tal de garantir un funcionament de qualitat de les entitats associatives no formals que poden sorgir del Consell Socioeducatiu.
- g) Reformular la dimensió de l'oci i la diversió com a un espai de treball comunitari a través del Consell Socioeducatiu. Necessitem entendre aquest espai, la seva funció, els seus límits i continguts. Cal crear nous continguts i una nova gestió.

2.3.10 Sector productiu i formació professional

El disseny de l'oferta formativa de FP se sotmetrà a l'anàlisi de les necessitats del context i tindrà com a punt de referència els models d'èxit d'altres llocs. Així doncs, l'oferta formativa s'adequarà a les necessitats laborals del segle XXI i atindrà a la creació de l'oferta que ha de possibilitar el canvi a un model productiu sostenible, estable i de qualitat.

És per això que:

- a) Es crearan plataformes intersectorials amb una estructura organitzativa coordinada i estable en què prenguin part tots els agents implicats en el desenvolupament de la formació professional (Administració educativa i Administració laboral, centres educatius, agents socials, sindicats, empreses i cambres de comerç, organitzacions sindicals i entitats professionals de docents representatives de l'ensenyament i resta d'entitats representatives). Per a la definició d'una oferta formativa, presa de decisions i per a la prevenció i resolució de conflictes.
- b) S'integraran els tres subsistemes de formació (inicial, ocupacional i contínua) en el desenvolupament de polítiques de formació al llarg de la vida. A les Illes Balears es podrà aprofitar el nombre reduït de centres per avançar cap a un model consorciat que integri sota el paraigua dels centres formatius tota l'oferta de formació professional.
- c) Es facilitarà l'accés i l'ús d'infraestructures i de tecnologia de les empreses per part dels centres i viceversa.
- d) S'aprofundirà en l'actualització professional del professorat i la millora en la dimensió pràctica del currículum. L'actualització professional del docent és una condició indispensable per poder oferir una formació pràctica de qualitat a l'alumnat. La col·laboració entre els centres i les empreses permetrà millorar l'expertesa pràctica en la formació de l'alumnat. A més, aquesta col·laboració facilitarà el contacte del professorat amb els professionals del sector i la participació en activitats de reciclatge en les empreses i en els centres.

- e) Es permetrà la contractació de professorat especialista en els centres de formació professional. Cal apostar per la contractació de professorat que provingui del camp professional i que mantengui la seva activitat en el sector productiu. La figura del professor especialista (a totes les especialitats) permetrà que els centres contractin professionals d'èxit i amb experiència reconeguda que, a pesar de no tenir la titulació adient, puguin aportar a l'ensenyament reglat un coneixement molt específic i actualitzat en un determinat camp d'activitat. La figura de l'especialista (a totes les especialitats) permetrà que els centres contractin professionals d'èxit i amb experiència reconeguda que puguin aportar a l'ensenyament reglat un coneixement molt específic i actualitzat en un determinat camp d'activitat. A aquest personal se'ls haurà d'oferir una formació pedagògica mínima i de funcionament del centre.
- f) Es durà a terme un control de qualitat i d'avaluació real de les pràctiques formatives (FCT). S'allargaran els períodes de pràctiques perquè l'alumnat pugui tenir una visió empresarial global, i no només tècnica o productiva.
- g) Els programes formatius de les FCT cercaran l'eficiència, les destreses i els ajustaments a les possibilitats que poden oferir les empreses. Les empreses han d'avançar vers un tarannà més formatiu per atendre l'alumnat com a aprenents en etapa de formació.
- h) Dotació als centres dels espais i recursos adients per als ensenyaments que hi imparteixen.
- i) Adequació del nombre d'alumnat aprenent que un professor pot atendre (ràtios no superiors a quinze aprenents per aula).
- j) Integració d'especialistes per sectors/professionals/tècnics que formin part d'empreses i facin de pont entre l'àmbit laboral i l'educatiu, entre aprendre i actuar.
- k) Creació d'un Consell Socioeducatiu format per representants de tots els sectors: educatiu (organitzacions sindicals i entitats professionals de docents representatives de l'ensenyament i resta d'entitats representatives), professional, productiu, social i institucional.
- l) Aquest Consell disposarà d'un termini de dos anys per vertebrar un procés de participació social que desemboqui en el disseny d'un pla d'acció a partir de les propostes d'aquest pacte. El Pla d'Acció es fonamentarà en un diagnòstic rigorós i de qualitat. Haurà d'incloure els indicadors que permetin valorar l'impacte de les accions que es duren a terme, així com l'eficiència dels agents que les gestionaran.
- m) Per altra banda, es fa necessari que la regulació de la Conselleria de Treball inclogui tot el relacionat amb la formació professional dels futurs treballadors com a condició indispensable que poder tenir un contracte de treball.

3. POLÍTIQUES PÚBLIQUES I ADMINISTRACIÓ

L'objectiu d'aquest apartat és definir i concretar tot allò que correspon a l'Administració pública en el camp de l'educació.

3.1 Diagnòstic

L'Administració realitzarà periòdicament un diagnòstic del sistema educatiu i el farà públic.

3.2 Organització escolar

3.2.1 Planificació escolar (infraestructures)

La planificació escolar s'ha de plantejar en funció d'un equilibri entre la demanda i l'oferta. L'Administració ha de respondre a les necessitats socials d'escolarització i a les demandes de les famílies i ha de garantir la dotació de places escolars públiques suficients. La distribució dels centres ha d'incloure el criteri d'equilibri entre demografia i territori: l'alumnat no ha de tenir els centres escolars massa lluny de casa a les zones poc poblades, ni s'ha d'escolaritzar de forma desigual a les molt poblades. S'ha d'assegurar que cap estudiant escolaritzat als centres sostinguts amb fons públics abandoni els estudis per falta de recursos econòmics. Es millorarà el sistema de beques i ajudes a l'estudi, a més, si escau de les corresponents a menjador i transport escolar per donar resposta a les necessitats de l'alumnat. L'Administració garantirà una escolarització de l'alumnat nouvingut entre tots els centres sostinguts amb fons públics que garanteixi un ús equitatiu dels recursos d'atenció a la diversitat dels quals estan dotats aquests centres. Aquesta dotació haurà de ser suficient per tal de poder desenvolupar projectes educatius basats en criteris d'inclusió.

S'ha de reforçar i ampliar el criteri d'equitat en l'escolarització. L'administració ha d'afavorir l'escolarització equitativa de l'alumnat. Hi ha factors socials, territorials i de capacitat dels centres que també s'han de considerar.

L'escolarització de l'alumnat NESE es farà de forma equitativa entre els centres sostinguts amb fons públics. En el cas de centres amb una ràtio elevada d'alumnat NESE, l'Administració dotarà al centre amb mesures o recursos compensatoris suficients, equilibrats i revisables al llarg del curs escolar.

Els alumnes amb necessitats educatives especials han d'estar escolaritzats preferentment als centres ordinaris amb la dotació de personal i recursos materials necessaris per garantir una educació integral. Per facilitar aquesta escolarització als centres ordinaris, en els casos necessaris, es comptarà amb unitats mòbils de suport a la inclusió procedents dels centres d'educació especial.

Per tal de facilitar la participació i la coordinació en el dia a dia dels centres educatius, les

polítiques educatives promouran els centres escolars de dimensions apropiades. S'han d'evitar els centres sobredimensionats.

Cal plantejar a la xarxa pública la possibilitat de centres 3-16 (infantil, primària i ESO). En aquests centres, per garantir l'oferta d'optativitat exigida per l'ESO, s'haurien d'assegurar les tres línies en aquesta etapa.

Es garantiran la planificació i l'acció integrades dels serveis socials i educatius adreçats a la primera infància. Per fer-ho possible, es comptarà amb les dades actualitzades permanentment de la situació de la infància a les Illes Balears.

3.2.2 Ràtios

Tots els estudis sobre educació, entre ells els de l'OCDE, evidencien que la relació docent-alumne és un dels factors claus en l'èxit educatiu. I perquè aquesta relació sigui de qualitat, calen unes ràtios ajustades.

L'ajustament de les ràtios implica noves maneres d'entendre l'organització dels centres. L'alumnat ha de tenir més protagonisme en el procés d'aprenentatge. A més, cal desmitificar el triangle aula-grup d'alumnes-tutor i, fins i tot, crear noves formes d'arquitectura escolar més obertes i diversificades. Es tracta, en definitiva, d'una nova manera d'entendre el sistema educatiu, la funció docent i la del centre educatiu com a institució.

L'autonomia dels centres és imprescindible per assolir l'òptima relació alumne-docent. Per aquest motiu, les polítiques públiques facilitaran la flexibilització de les ràtios a partir de les propostes metodològiques dels centres i de les noves formes d'organització plasmades en els seus Projectes de Centre. Això implica també una coherent dotació de personal per incidir directament en la relació alumne-docent per millorar-ne l'eficàcia d'intervenció, per la qual cosa es fa necessari revisar a l'alça la inversió pública en l'àmbit educatiu. Només així, es podrà rendibilitzar la dotació de personal dels centres i incidir directament en la relació alumne-docent per millorar-ne l'eficàcia d'intervenció.

Una educació de qualitat implica una reducció significativa de les ràtios fins a 20 alumnes a l'educació infantil, 25 a primària i 30 a secundària i batxillerat. Aquestes ràtios serien un màxim que no s'hauria de sobrepassar en cap cas. Aquesta reducció ha de contemplar, a més, la presència d'alumnat amb necessitats educatives especials, la possibilitat real de facilitar els desdoblaments i altres mesures de flexibilització organitzativa que garanteixin la seguretat, l'adaptació a necessitats fisiològiques i de desenvolupament i els processos d'aprenentatge des d'una perspectiva inclusiva.

3.2.3 Horaris i mesures de conciliació

L'Administració educativa ha de promoure, en el marc de les seves competències, l'obertura dels centres educatius en horari no lectiu tenint en compte:

- a) Les demandes de les famílies, les propostes dels centres i la necessitat de conciliar la vida

familiar i laboral.

- b) Els serveis i la cobertura complementària que pugui tenir la societat, d'acord amb la política formativa municipal i/o els contextos socials on estiguin situats els centres.

3.3 Equitat i educació inclusiva

3.3.1 Educació inclusiva

L'escola inclusiva ha de donar resposta a les necessitats educatives de tot l'alumnat tengui o no tengui discapacitat. El professor tutor ha de ser el referent de tot l'alumnat que ha d'estar sempre en l'aula ordinària. Els instruments pedagògics claus són: les adaptacions curriculars individuals, els suports específics (PT, AL, ATE,...) d'acord amb l'especificitat de cada discapacitat i el treball cooperatiu. Els suports efectius són aquells que es realitzen dins l'aula. L'escola inclusiva funciona en xarxa: tots els alumnes comparteixen i aporten alguna cosa.

Avançar cap a una escola inclusiva suposa una revisió de l'organització escolar i de la metodologia actuals que requereix una intervenció important de l'Administració educativa.

El principi d'inclusió educativa ha de ser una estratègia fonamental de la política educativa a dur a terme per part de l'Administració educativa. En aquest sentit entenem com a tal el desenvolupament d'unes accions escolars que garanteixin l'accés generalitzat als centres ordinaris de l'alumnat amb necessitats educatives especials, la permanència d'aquest alumnat en les mateixes condicions que garanteixen la igualtat d'oportunitats i la qualitat de la resposta educativa que precisen, així com la promoció al llarg de les diferents etapes educatives obligatòries i no obligatòries en funció de les seves capacitats i motivacions, de forma que sigui excepcional l'escolarització temporal o permanent d'aquest alumnat en centre específic.

En definitiva donar resposta a la diversitat significa rompre amb el sistema tradicional en el qual tots els alumnes fan el mateix, en el mateix moment, de la mateixa forma i amb els mateixos materials.

3.3.2 Social (prevenció de riscos d'exclusió)

Per a famílies amb dificultats econòmiques o d'entorns desfavorits es desenvoluparan programes de suport a l'alumnat amb dificultats educatives.

S'ha d'assegurar que cap estudiant escolaritzat a les xarxes sostingudes amb fons públics no pugui continuar estudiant per falta de recursos econòmics. Es millorarà el sistema de beques i ajudes a l'estudi a més, si escau, de les corresponents a menjador i transport escolar per donar resposta a les necessitats del l'alumnat.

3.3.3 Personal: atenció individualitzada

L'Administració garantirà l'existència d'una xarxa integrada de serveis, de professionals i de programes de suport i reforç, amb criteris professionals, per donar resposta a les necessitats socials, culturals i educatives de l'alumnat i de les famílies. D'acord amb criteris professionals, l'alumnat que presenti situacions molt complexes serà atès per professionals competents dins del mateix centre. S'evitarà l'atenció externalitzada.

Sembla convenient establir per part de l'Administració educativa un servei d'acompanyament dirigit a orientar l'alumnat que hagi abandonat els estudis obligatoris sense haver obtingut cap titulació. L'orientació haurà de tenir com a objectiu preferent reintegrar-lo al sistema educatiu a través d'un sistema de segona oportunitat.

3.4 Sistema educatiu

L'Administració determinarà, amb caràcter general, el nivell d'assoliment de cada competència que l'alumnat ha de tenir al final de cada etapa. Cada centre, en el marc del seu Projecte Educatiu, definirà els processos i mecanismes que desenvoluparà per tal d'aconseguir-ho. De manera transitòria, hi ha d'haver un servei d'experts que puguin assessorar i supervisar els centres en aquest procés.

3.4.1 Ensenyaments obligatoris

És una necessitat peremptòria incrementar el nombre de joves que, una vegada obtingut el títol de graduat/da en l'ESO, continuï la seva formació en l'educació postobligatòria.

L'Administració haurà de facilitar les condicions que permetin adoptar als centres les mesures necessàries perquè tot l'alumnat finalitzi l'educació obligatòria amb els coneixements, competències bàsiques i valors necessaris per al seu desenvolupament personal i professional, i per a la seva continuïtat en estudis posteriors, en el marc de la formació i l'aprenentatge al llarg de la vida.

3.4.2 Ensenyaments no obligatoris

L'etapa escolar 0-3 anys és el primer cicle de l'educació infantil i l'Administració competent en matèria educativa l'ha de potenciar com a tal, a més d'assegurar-ne la gratuïtat progressivament. La gestió dels centres d'educació infantil anirà a càrrec de les administracions més properes per tal que les decisions organitzatives (horaris, calendari, serveis oferts, etc.) estiguin ben ajustades a les necessitats locals. Per aquest motiu, doncs, tendran un lloc rellevant en la gestió dels centres i la incardinaran amb els serveis socials del municipi. Caldrà adoptar mesures per tal de dignificar professionalment el personal que treballa a l'etapa d'educació infantil de 0-3 anys. S'hauria de preveure la creació d'una mesa de negociació específica per als treballadors de l'etapa 0-3, així com la reclamació de la inversió necessària per la universalització de l'etapa infantil 0-3.

Formació professional

Aquest punt ja s'ha tractat a un apartat del capítol de societat.

Educació i formació permanent

Els Centres d'Educació d'Adults seran una peça molt important en el sistema educatiu per a la promoció de l'estudi al llarg de tota la vida i per a oferir oportunitats de reincorporació a les persones que, per causes diverses, hagin abandonat el sistema educatiu. D'acord amb això,

l'organització modular, la distribució horària, les estratègies metodològiques, els tipus d'agrupaments, etc. hauran de ser força atractius per a la gent que necessita "segones oportunitats" educatives o que té noves necessitats de formació: de noves tecnologies, d'aprenentatge d'idiomes, etc.

Els Centres d'Educació d'Adults respondran a les necessitats específiques d'aquelles persones que hagin abandonat els estudis de forma prematura i seran una plataforma per acabar l'ensenyament obligatori o de llançament cap a altres estudis de formació professional o universitària. En aquest aspecte, han de tenir una coordinació intensa amb el servei d'acompanyament abans descrit.

Serà necessari analitzar com es pot facilitar la flexibilització de l'oferta educativa dels Centres d'Educació d'Adults, així com de diferents modalitats d'estudi – presencial, a distància, etc.– i de distribució horària –estacional, intensiva, etc.

Així mateix, s'hauran d'analitzar les necessitats reals en infraestructures i en instal·lacions perquè puguin dur a terme, amb la major qualitat possible, la seva important funció educativa i socialitzadora. En conseqüència, s'ha d'elaborar una nova regulació sobre l'educació de persones adultes de manera consensuada amb els representants de la comunitat educativa.

3.5 Model lingüístic

Cada centre escolar elaborarà el seu Projecte Lingüístic de Centre (PLC) en el marc de la seva autonomia i en funció de diferents variables contextuals: llengua de l'alumnat, resultats avaluacions internes i externes, entorn del centre, etc. L'objectiu del PLC és aconseguir que l'alumnat assoleixi una competència similar en les dues llengües oficials en acabar els estudis obligatoris. Per tant, els projectes lingüístics hauran d'establir les metodologies adequades al moment actual, quant al procés d'ensenyament-aprenentatge de llengües. Per a la seva elaboració, es partirà de bases científiques en l'ensenyament de llengües.

El Projecte Lingüístic de Centre ha de definir les competències en comunicació lingüística, en funció dels objectius establerts en els currículums de referència.

Sempre tindrà un tractament preferent la llengua pròpia de les Illes Balears, i se'n garantirà l'ús com a llengua vehicular, tal i com marquen l'Estatut d'Autonomia i la Llei de Normalització Lingüística. En aquest sentit, es considerarà la situació de la llengua catalana com a minoritzada i no normalitzada.

S'ha de tenir en compte la necessitat de conèixer i emprar llengües estrangeres en el món actual. Per això, s'establirà un model d'ensenyament que hi doni resposta amb metodologies adequades, basades en criteris científics i que compti amb la dotació de personal i recursos materials necessaris.

És imprescindible que els docents dominin la llengua en què imparteixen les àrees o matèries. Per tal que tots els docents tinguin la titulació adient, s'han de revisar els nivells de certificats necessaris i, al mateix temps, elaborar un pla de formació adequat. Les titulacions seran atorgades per organismes públics competents.

Les ràtios s'han de revisar a tots els ensenyaments, assignatures i matèries. Pel que fa a la llengua estrangera, les ràtios han de permetre assolir els objectius comunicatius plantejats.

El coneixement de la llengua catalana no es garantirà si l'alumnat només hi accedeix mitjançant l'escola. L'Administració l'ha de promocionar en els mitjans audiovisuals i de comunicació, activitats extraescolars i altres mesures que es considerin adients a tal fi. El coneixement de la llengua estrangera tampoc no es garantirà si l'Administració no la promociona igualment en els mitjans audiovisuals (versions originals, etc.) i de comunicació, ajudes per desplaçaments i/o activitats extraescolars i altres mesures que es considerin adients.

S'ha de destacar la importància de l'expressió oral en tot el procés educatiu, inclòs el procés per detectar les capacitats comunicatives assolides per l'alumnat.

3.6 Avaluació del sistema educatiu

3.6.1 Criteris generals d'avaluació

L'avaluació ha de ser inherent a tot procés que es vulgui valorar i millorar. En conseqüència, les diferents seccions del document inclouran els seus propis apartats d'avaluació. En aquest apartat, es recullen els principis que han de regir el paper de l'Administració en relació a l'avaluació dins del sistema educatiu.

És absolutament necessari potenciar la cultura de l'avaluació en el sistema educatiu, en tots els seus aspectes i nivells. Cal, per tant, una avaluació dels centres, tant interna com externa.

L'avaluació ha de ser sempre formativa, enfocada a corregir les distorsions, les disfuncions i les mancances de l'ensenyament, en tots els seus components i no només en les del mateix alumnat. Qualsevol pla o projecte d'actuació ha d'incloure, d'una forma clara i contundent, un pla d'avaluació que explicitarà la diagnosi inicial, els mètodes i la seqüenciació i els plans de millora corresponents.

Es realitzaran avaluacions externes per part d'organismes o institucions públiques, formades per professionals independents de l'entorn educatiu. S'avaluaran els diferents sectors del sistema educatiu, inclosa l'Administració mateixa. Els resultats d'aquesta avaluació han de retornar, necessàriament, als mateixos sectors avaluats, amb l'objectiu d'elaborar propostes de millora continuada i la seva execució. Els resultats no poden ser utilitzats per establir rànquings de cap tipus, ni tampoc per classificar els centres, el professorat i l'alumnat.

3.6.2 La Inspecció

La Inspecció, eina per a la millora de la qualitat educativa, realitzarà la seva funció amb els criteris següents:

- a) La Inspecció ha de complir les seves tasques fonamentals: supervisió, avaluació, informació i assessorament per tal de valorar la qualitat, tant de la tasca docent, com de la millora dels centres. Per això, cal incidir en la formació pedagògica dels professionals que la integren, per tal de garantir una bona actuació en tots els nivells educatius: des

dels infants de les escoles infantils, fins als adults en les escoles d'idiomes i centres d'adults.

- b) La Inspecció se centrarà en l'ajuda als centres i a l'Administració, com a factor de qualitat.
- c) La Inspecció s'ha de nodrir de persones seleccionades amb criteris tècnics, i el seu nombre ha de ser suficient per poder exercir la funció real d'acompanyament i assessorament a la funció educativa dels centres.

3.6.3 Sistema d'indicadors educatius

Per facilitar les tasques d'avaluació i tenir un corpus ferm, homogeni i comparable amb el d'altres CA de l'Estat o d'altres països de l'àmbit internacional, es fa necessari comptar amb un sistema d'indicadors de sistema que permetin veure els recursos, els processos i els resultats de l'educació de les Illes Balears .

Aquest sistema d'indicadors l'ha d'elaborar l'Administració educativa en base a totes les dades que té de les direccions generals (dotació de personal i recursos materials, resultats, població escolar, graduats, beques, transport, etc.) i dels centres amb el programa SEDEIB (Sistema d'Explotació de Dades d'Educació de les Illes Balears). A més, han de ser totalment transparents i se n'ha de fer difusió pública. Els indicadors han de servir per a l'adopció de mesures de millora mitjançant una bona diagnosi que parteixi del coneixement exacte de la realitat.

L'establiment dels diferents indicadors educatius per dur a terme la necessària avaluació del sistema educatiu haurà de tenir en compte els diferents agents protagonistes de la comunitat educativa, que han de participar també en la seva elaboració.

3.6.4 Redefinició del paper de l'Administració educativa

Es crearà una comissió, amb la participació dels representants de la comunitat educativa, encarregada de dissenyar un pla de mesures contra la burocratització i la centralització de l'Administració educativa. S'encarregarà també d'establir estratègies per transformar un sistema que ara funciona de manera vertical en un de més democràtic i transparent. Per a això, es tendran en compte els següents criteris:

- a) Que es pugui aplicar amb rigor el principi de subsidiarietat fins a les estructures més properes a l'alumnat, les famílies i els docents.
- b) Que es creï un sistema que avaluï les actuacions dels agents de l'Administració educativa per part dels seus usuaris, principalment els equips directius dels centres docents. Que els representants de la comunitat educativa tinguin la capacitat i els instruments necessaris per poder avaluar l'Administració.
- c) Que l'Administració educativa vetlli per preservar l'autonomia de gestió pedagògica dels centres.

3.7 Finançament

El finançament ha de ser el necessari per aconseguir els millors nivells de qualitat possibles del sistema educatiu de les Illes Balears. Caldria que la tendència en el finançament garantís com a mínim un percentatge del PIB destinat a educació equivalent a la mitjana de la Unió Europea i que s'incrementi progressivament fins assolir el 6% sobre el Producte Nacional Brut de l'any 2015, d'acord amb el compromís dels països desenvolupats que formen part de la iniciativa "Educació per a Tots" (EFA) de la UNESCO.¹

Mentre no hi hagi una millora substancial del finançament les forces polítiques de les Illes Balears es comprometen a garantir al manco un increment del 10 % del pressupost d'educació en cada exercici pressupostari.

L'Administració és la responsable de prioritzar adequadament els destinataris dels recursos disponibles per garantir el correcte funcionament del sistema educatiu amb la importància que hi correspon.

Tot i així, cada centre, en el marc del seu Projecte Educatiu aprovat per la comunitat escolar equilibradament representada, podrà organitzar amb el màxim nivell d'autonomia raonable els recursos econòmics que li siguin assignats (amb criteris d'equitat i compensació) per l'Administració. Aquesta mesura haurà de millorar la responsabilitat econòmica dels membres de cada comunitat.

3.8 Estabilitat del sistema educatiu

Amb la finalitat de garantir l'estabilitat del sistema educatiu és necessari que la pròpia Administració educativa també adopti mesures per assegurar la permanència professional dels llocs de caràcter tècnic de l'organigrama de la gestió educativa. Per aquest motiu s'han d'aprovar actuacions per fomentar que els llocs de treball de cap de servei amb perfil docent i les assessories tècniques docents siguin ocupats per persones qualificades i de provada experiència amb competències i coneixements adients. Així, aquestes places han de ser convocades per mitjà de concursos públics de mèrits entre el personal docent i han d'estar sotmeses a avaluacions periòdiques com a requisit per a la continuïtat.

¹ "Sixth Meeting of the High-Level Group on Education for All: Final Communique. Cairo, UNESCO (2006)."

4. CENTRES

4.1 Introducció

4.1.1 Què s'entén per autonomia?

En aquest document es defineix el terme autonomia com a la capacitat de prendre decisions fonamentades. La definició atén l'etimologia del concepte: *auto* (un mateix) i *nomos* (norma, llei). Les decisions han de garantir els principis d'equitat, professionalitat i participació dins un sistema inclusiu que no exclouï cap alumne.

L'autonomia implica una descentralització subjecta a un Projecte Educatiu de Centre i a l'avaluació de l'assoliment dels objectius que s'hi plantegen. L'autonomia ha d'estar lligada a un marc normatiu general que garanteixi la seguretat jurídica.

4.1.2 L'autonomia de centres: diagnòstic

L'autonomia dels centres, que abasta els àmbits pedagògic, organitzatiu i de gestió del personal del centre, recursos materials i econòmics, és un dels factors més rellevants per a la millora de l'aprenentatge de l'alumnat. A dia d'avui, tanmateix, no està gens desenvolupada al nostre sistema educatiu.

4.1.3 Trets organitzatius actuals dels centres

La situació actual de l'educació continua marcada per alguns elements a tenir en compte:

- a) En ocasions, en un mateix centre hi conflueixen metodologies a vegades divergents que poden dificultar l'eficàcia per posar en pràctica els projectes educatius.
- b) Els mecanismes de coordinació, supervisió i formació per implementar, de forma consensuada, metodologies d'ensenyament coherents són encara insuficients.
- c) En els procediments de revisió dels resultats educatius, no sempre s'introdueixen les conseqüents propostes de millora a la pràctica educativa perquè la transferència de les mesures formulades a partir de la diagnosi sobre els aspectes curriculars i organitzatius, és poc efectiva en els processos de presa de decisions.
- d) Es donen situacions en què l'organització pedagògica dels centres manté unes estructures rígides, tant en la utilització dels espais com en la distribució del temps: períodes llargs en què l'alumnat està assegut i amb poca mobilitat, repetició de dinàmiques monòtones i poc motivadores, canvis recurrents d'assignatura a cada període temporal, poca flexibilitat dels espais i dels agrupaments, etc.

- e) Existeixen centres que funcionen sense que l'equip directiu hagi presentat un projecte de direcció per desplegar i desenvolupar el projecte educatiu del centre i els factors que incideixen en el foment d'un exercici eficaç de la funció directiva com són: la formació, la reflexió constant sobre la pràctica o l'avaluació, entre d'altres; són insuficients per fomentar la competència facilitadora dels equips directius i la seva capacitat per garantir la cohesió de l'activitat educativa i la seva congruència amb els projectes dels centres.

Caldrà generar el clima necessari per fomentar els processos de canvi i facilitar la confiança en els agents per contribuir al desenvolupament professional dels docents, al desplegament eficaç de les competències de l'alumnat, a la incorporació de les famílies en la presa de decisions educatives i, en definitiva, a la implementació pràctica d'actuacions de millora. Caldrà dotar també els equips directius d'eines per impulsar aquestes actuacions i fomentar que els projectes educatius de centre es vegin reforçats introduint la cultura de millora contínua per potenciar el benestar del conjunt del centre i afermançar les possibilitats d'èxit.

4.2 Propostes

La proposta de base que es fa per canviar el funcionament dels centres gira entorn del concepte de comunitat d'aprenentatge: una organització que compta amb autonomia suficient per crear les condicions necessàries per a un bon desenvolupament personal i un alt rendiment acadèmic de l'alumnat en un entorn inclusiu. Fomenta el creixement professional del docent i fa evident el compromís de cadascun dels seus membres amb una visió comuna centrada en l'aprenentatge.

La comunitat d'aprenentatge és una de les eines més efectives per a la millora educativa i per al creixement professional de qui en forma part.

Aquesta comunitat requereix d'un lideratge pedagògic per a un procés de millora continuat i sostenible. El lideratge, a més, ha de ser compartit i distribuït i no es pot separar d'una bona formació.

4.2.1 Autonomia pedagògica

Quan es planteja la necessitat de donar resposta als reptes de la societat del coneixement del segle XXI, la finalitat del currículum ha de ser la de formar una ciutadania responsable i crítica: amb un criteri propi raonat i amb capacitat d'intervenir davant els reptes d'un món complex. Una ciutadania formada en valors de participació democràtica, igualtat i llibertat seguint les propostes de les 21st Century Skills: "habilitats d'aprenentatge –pensament crític i creatiu–, habilitats vitals i professionals –treball en equip i gestió de les relacions interpersonals, responsabilitat, etc.– i habilitats tecnològiques i mediàtiques –robòtica, programació, etc.–"². Per tant:

- a) Cada centre escolar, a partir de les oportunitats, de les característiques del seu entorn i del currículum bàsic fixat per l'Administració educativa i centrat en objectius competencials, senzill i flexible, adaptarà el currículum al seu PEC.

² Trilling, B., Fadel, C. (2009). *21 Century Skills: Learning for Life in Our Times*. San Francisco: JosseyBass

- b) En el currículum es prioritzaran les capacitats i competències, és a dir, ensenyar a pensar mitjançant uns continguts organitzats en models científics, socials i artístics.
- c) Cada centre acordarà les opcions metodològiques que s'avenguin millor amb el seu PEC. L'Administració no determinarà les metodologies a aplicar, sinó que es limitarà a aportar un marc flexible derivat de les metodologies competencials.

4.2.2 Autonomia organitzativa

Per poder aconseguir l'èxit educatiu per a tothom dins el marc d'un projecte educatiu basat en competències bàsiques, un centre ha de tenir la capacitat de reorganització dels espais, del temps dedicat a cada matèria i de la coordinació i organització del professorat.

4.2.3 Autonomia de gestió del personal

Els centres han de tenir més capacitat en la gestió, coordinació, organització i distribució del personal.

La direcció, prèvia aprovació del claustre, elevarà al consell escolar les propostes de plantilla i de perfil del professorat en els procediments de provisió de personal docent per concurs específic i de provisió especial, perquè en faci l'aprovació definitiva.

L'equip directiu ha de dirigir i gestionar el personal del centre d'una manera orientada a garantir el compliment de les seves funcions. L'exercici d'aquesta funció comporta:

- a) Nomenar i cessar els altres òrgans unipersonals de direcció i els òrgans unipersonals de coordinació. Assignar-los responsabilitats específiques. Hi ha d'haver comunicació prèvia al claustre i al consell escolar, i sempre d'acord amb el marc reglamentari i les normes d'organització i funcionament del centre.
- b) Assignar al professorat del centre altres responsabilitats de gestió i de coordinació docent, a més de les funcions de tutoria i de docència que siguin requerides per a l'aplicació del projecte educatiu i que siguin adequades a la seva preparació i experiència.
- c) Vetllar i promoure la participació del professorat en activitats de formació permanent i d'actualització de les seves capacitats professionals en funció de les necessitats derivades del PEC.
- d) Participar de les comissions d'observació i d'avaluació formativa de la pràctica docent establertes en el PEC.

4.2.4 El Projecte Educatiu del Centre (PEC)

La peça clau del funcionament del centre és el seu Projecte Educatiu, màxima expressió de la seva autonomia. El Projecte Educatiu recull la identitat del centre, n'explicita els objectius, n'orienta l'activitat i li dóna sentit amb la finalitat que l'alumnat assoleixi les competències bàsiques i, més en general, el màxim aprofitament educatiu. Igualment, contribueix a impulsar la col·laboració

entre els diversos sectors de la comunitat educativa, així com la relació entre el centre i l'entorn social.

Com s'elabora i es redacta?

El Projecte Educatiu s'adaptarà al context de l'entorn social i econòmic del centre. A partir d'una proposta inicial, es crearan espais de reflexió en què participaran el professorat i els diferents agents per definir els objectius i les millors vies per assolir-los. La redacció del PEC serà, alhora, professional i participativa. L'equip directiu coordinarà i vetllarà perquè el procés es compleixi.

Qui l'aprova i en fa difusió?

El claustre n'aprova els aspectes pedagògics i de concreció curricular. L'aprovació definitiva la fa el consell escolar del centre que també s'encarregarà de fer-ne la difusió davant la comunitat educativa.

Què ha d'incloure?

El Projecte Educatiu es fonamentarà en els principis d'equitat, participació democràtica i professionalitat. Es definirà al voltant de les necessitats de l'alumnat i inclourà mesures de seguiment com a part d'una reflexió crítica i sistemàtica amb la intenció que tot l'alumnat pugui desenvolupar les seves capacitats.

Ha de contemplar l'aplicació dels criteris d'organització pedagògica, les prioritats i els plantejaments educatius, els procediments d'inclusió educativa, els valors i objectius que regeixen l'aprenentatge de la convivència i altres actuacions que caracteritzin el centre.

El PEC preveurà uns objectius i uns mecanismes d'avaluació i control per garantir la funció de servei públic que té un centre educatiu. Els projectes definiran objectius de millora mitjançant uns indicadors avaluable.

Les normes d'organització i funcionament del centre han d'aplegar el conjunt d'acords i decisions d'organització i de funcionament que s'hi adoptin per fer possible, en el dia a dia, el treball educatiu i de gestió que permeti assolir els objectius proposats en el Projecte Educatiu de Centre i en la seva Programació General Anual. L'estructura organitzativa pròpia ha de determinar les competències i la composició dels òrgans de govern i de coordinació.

4.2.5 El Projecte Lingüístic de Centre (PLC)

Cada centre educatiu, en el marc de la seva autonomia, elaborarà i aprovarà el seu propi Projecte Lingüístic. Aquests projectes han d'establir mesures encaminades a garantir la vehicularitat de la llengua catalana com a llengua d'ensenyament i de comunicació en els centres educatius, d'acord amb la normativa vigent.

El Projecte Lingüístic ha de reflectir l'estratègia del centre per, a partir del context sociolingüístic, poder desenvolupar les capacitats de l'alumnat en el domini de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears i l'assoliment dels objectius de competència en comunicació lingüística. Ha

d'incloure propostes flexibles d'acollida lingüística de l'alumnat que s'incorpori al sistema educatiu de les Illes Balears procedent d'altres territoris amb llengües i cultures diferents. Aquesta diversitat de llengües i cultures s'ha d'aprofitar com a riquesa per promoure una educació intercultural que faci possible un intercanvi entre les cultures receptores i les cultures dels immigrants i permeti la millora de les competències comunicatives amb altres llengües.

4.2.6 Estructura del centre: documents del centre i òrgans de govern

A més del PEC, el centre compta amb el Projecte de Direcció i amb les Programacions Generals Anuals.

Projecte de Direcció

El Projecte de Direcció, presentat per l'equip directiu, ordena el desplegament i l'aplicació del projecte educatiu per al període del mandat a què es presenta. A més, precisa els indicadors que han de servir de referència per a la seva avaluació, d'acord amb els indicadors de progrés establerts en el Projecte Educatiu.

Programació General Anual (PGA)

El Projecte de direcció (en base al PEC), ha d'orientar les successives Programacions Generals Anuals del centre i establir els criteris, els indicadors i els procediments per a l'avaluació de l'assoliment dels objectius previstos. El resultat d'aquesta avaluació es recollirà en la memòria anual corresponent.

Òrgans i agents de govern

El consell escolar i el claustre del professorat són els òrgans col·legiats de participació de la comunitat escolar en el govern i la gestió dels centres educatius.

El consell escolar, com a màxim òrgan de representació dels diferents membres de la comunitat educativa, serà el principal òrgan decisor del centre. El claustre intervé en l'elaboració i la modificació del Projecte Educatiu.

Les famílies seran agents actius en els centres (consultau l'apartat *Societat, p. 6*). S'ha d'incidir en la necessitat de l'apoderament de les famílies i de la pròpia comunitat educativa mitjançant un augment de funcions i competències dels consells escolars, amb una composició que ha de ser el màxim possible d'equilibrada entre els sectors de la comunitat educativa (famílies, alumnat i professionals docents) de manera que cap sector pugui vetar els acords o decisions presos.

L'equip directiu és l'òrgan executiu de govern del centre públic i les persones que en formen part han de treballar coordinadament en l'exercici de les seves funcions.

4.2.7 Avaluació del centre i dels seus agents

L'avaluació té la finalitat de contribuir a la millora de la qualitat de l'educació, a la supressió de les desigualtats i a l'augment de la cohesió social i té com a referència el desenvolupament de les

competències de l'alumnat. D'acord amb les característiques del context en què es du a terme l'acció educativa, l'avaluació dels centres relaciona els resultats educatius amb els processos d'ensenyament i d'aprenentatge; amb els recursos i la seva gestió; amb els objectius del centre i amb els indicadors de progrés del Projecte Educatiu.

L'activitat avaluadora serà multinivell i es concretarà en modalitats d'avaluació interna, coavaluació (aprenentatge entre iguals) o autoavaluació, i en avaluació externa. A més, afectarà els àmbits pedagògic, de gestió i d'organització, d'acord amb les especificitats de cada centre.

L'avaluació dels centres ha de tenir en compte necessàriament els indicadors de progrés establerts en el Projecte Educatiu de Centre per al període considerat. Els indicadors de progrés que s'usen en l'avaluació han de fer referència a resultats, processos, recursos i condicions d'equitat. Sempre s'han d'establir de manera contextualitzada a cada centre.

L'avaluació d'un centre és un referent a tenir en compte en l'avaluació de l'exercici de la funció directiva i en la de l'exercici de la funció docent en el centre. Els resultats no poden ser utilitzats per establir rànquings.

5. PROFESSORAT

5.1 Introducció

“La educación pública necesita un profesorado preparado, responsable de sus obligaciones y comprometido con la filosofía que la orienta. Profesoras y profesores que muestren el compromiso que contraen con sus funciones y volcados en la formación del alumnado, en colaboración con las familias y la comunidad. Para ello, su labor debe ser reconocida socialmente, y su formación y profesionalidad dignificadas por las políticas educativas.”³

Els docents, les famílies, la universitat, l'Administració educativa i la societat en general han de treballar per aconseguir la valoració social dels docents i atreure el millor alumnat a la professió docent. La confiança de la societat és imprescindible perquè puguin desenvolupar de manera eficaç la seva tasca com a formadors i educadors de la futura ciutadania.

El professorat ha de ser conscient que desenvolupa una tasca complementària a la de les famílies, com a col·laborador en l'educació dels infants i joves. En cap cas pot ser un substitut. Perquè la feina tengui èxit hi ha d'haver una col·laboració amb les famílies.

5.2 Formació inicial

Segons diversos estudis i avaluacions, la millora en la formació dels docents és un factor clau per al progrés de l'educació.

Un dels principals objectius del present pacte és aconseguir la no distinció entre mestre/-a i professor/-a i afavorir l'especialització per etapes. La formació inicial docent durarà cinc anys, entre formació bàsica i especialització, i garantirà l'assoliment dels continguts didàctics i científics necessaris.

Els estudis per accedir a la docència a educació infantil, primària i secundària i FP han d'establir estructures i itineraris més propers a la pràctica professional.

Per tal de millorar el disseny de la formació inicial dels docents es constituirà una comissió de treball entre les universitats, l'Administració educativa, els representants dels docents, sindicats i la comissió de seguiment del Pacte per l'Educació. Els resultats del treball d'aquesta comissió s'han de veure reflectits, en la mesura de les possibilitats legislatives, en els actuals plans d'estudis, però especialment s'han d'aplicar en l'elaboració dels propers plans formatius.

5.2.1 Condicions d'accés a la formació inicial dels docents

S'han de millorar els criteris de selecció per accedir a la formació inicial del professorat amb la

³ Anguita, R., et al. (2014). *El profesorado y su formación como actores necesarios y comprometidos con la educación pública*. Foro de Sevilla

finalitat de fomentar la incorporació de les persones més predisposades i competents per poder dur endavant una bona tasca educativa.

En qualsevol cas, els programes formatius han de garantir la capacitació dels futurs docents tant en coneixements pedagògics i didàctics com en actituds professionals per a l'exercici de la funció docent.

5.2.2 Formació de tots els docents i currículum universitari

Les organitzacions sindicals i entitats professionals de docents representatives de l'ensenyament i resta d'entitats representatives i les administracions educatives han d'establir les competències (estàndards professionals) dels docents i han de tenir cura que les universitats les incloguin en els seus plans formatius i que els futurs docents les assumeixin amb la finalitat que:

- a) Els docents en exercici tinguin un paper clau en tota la formació dels docents.
- b) Caldrà establir uns plans d'estudis més ajustats a les necessitats de l'alumnat, amb més amplitud de coneixements bàsics: didàctica, metodologia, dinàmiques de grup, habilitats socials, resolució de conflictes, habilitats tutorialis i relació amb les famílies, capacitat de comunicació, TIC i llengües estrangeres.
- c) A més de la formació científica, el currículum de la formació universitària ha d'incloure una formació en didàctica general i específica: organització escolar, psicologia i coneixements del processos d'ensenyament-aprenentatge.
- d) L'alumnat universitari ha de ser protagonista del seu procés d'aprenentatge.
- e) A partir del primer any s'han d'establir als centres pràctiques tutoritzades per a docents. Aquests centres prèviament hauran estat seleccionats per la Conselleria d'Educació i Universitat i la Universitat, amb la col·laboració de les organitzacions sindicals i entitats professionals de docents representatives de l'ensenyament i resta d'entitats representatives, existents a cada territori. La selecció s'ha de fer d'acord amb el model de centre i de docent que es presenta en aquest document.
- f) Durant la formació universitària, s'hauran de realitzar unes pràctiques socials i/o laborals supervisades per personal universitari i combinades amb un projecte temàtic concret.
- g) Es fomentarà la participació de l'alumnat universitari en almenys un projecte o intercanvi internacional.

5.2.3 Personal formador dels docents

Condicions pel que fa al professorat d'universitat permanent:

- a) El professorat universitari ha de tenir experiència en recerca i transferència del coneixement i treballs realitzats en els nivells educatius o ensenyaments en què exerceixi la docència. Prioritàriament, aquesta recerca s'haurà d'emmarcar en equips que conjuntin

investigadors universitaris i no universitaris.

- b) El professorat que tutoritzi les pràctiques per part de la universitat haurà de treballar de forma conjunta amb el professorat-tutor dels centres que tinguin cura d'aquest procés, el qual ha de rebre la formació necessària.

Pel que fa al professorat associat d'universitat:

- a) Seran docents amb experiència i en actiu. S'articularan els mitjans perquè aquesta formació es pugui realitzar dins el seu horari lectiu.

5.3 Sistema de provisió de llocs de treball

S'articularà en les dues fases que es descriuen en els dos punts següents:

5.3.1 Sistema d'accés a la funció docent

Entenem que s'ha de revisar profundament el sistema d'accés a la funció docent. S'establirà un sistema que canviï l'actual i que doni pes a l'avaluació de la pràctica docent.

5.3.2 Sistema de provisió de places

En aquesta segona fase, s'haurà de tenir en compte l'autonomia dels centres pel que fa a la possible elecció de professorat específic que pugui desenvolupar determinats projectes de centre. Els consells escolars intervindran en la tria del professorat que prèviament hagi estat acreditat i baremat a la primera fase en funció de criteris pedagògics, del projecte educatiu i del context socio-econòmic del centre.

Les propostes que es facin hauran de ser aprovades, prèvia negociació en les meses sectorials (i un cop oïdes totes les propostes dels diferents sindicats) per l'Administració educativa, que prèviament haurà d'haver establert criteris de transparència, d'objectivitat i d'equitat per a la provisió de les places.

L'Administració educativa garantirà que el procés de provisió de places de professorat als centres docents es dugui a terme d'acord amb els principis d'igualtat, mèrit, capacitat, idoneïtat i publicitat que requereix la gestió eficient i transparent de la dotació de personal en el sector públic.

Aquest procés de provisió de places ha de tenir en compte l'autonomia del centre, de forma que els centres disposin del professorat amb el perfil professional més adient per al desenvolupament del PEC. El procés de provisió de places es podrà donar per dues vies:

- a) Per la via ordinària, mitjançant la qual es valoraran els mèrits dels candidats en funció del barem d'una convocatòria pública.
- b) Per una via específica, que permeti que els centres que comptin amb projectes innovadors puguin definir els perfils, així com participar en el procés de selecció dels candidats mitjançant un procediment que haurà de ser consensuat. Aquesta via estarà sotmesa a mesures de discriminació positiva per als centres situats en entorns socials

desfavorits.

5.4 Formació permanent

L'objectiu de tota la formació permanent ha de ser que l'alumnat docent aprengui més i millor. La formació permanent del professorat ha de ser obligatòria en horari de treball, finançada per l'Administració i gestionada, a més de per l'Administració educativa, per les organitzacions sindicals i entitats professionals de docents representatives de l'ensenyament i resta d'entitats representatives i per les universitats en cas dels postgraus, màsters i activitats de transferència del coneixement i grups de recerca.

Hauran de dissenyar una oferta de formació contínua lligada a les necessitats dels centres i als projectes educatius que s'hi desenvolupin, amb la col·laboració de les organitzacions sindicals i entitats professionals de docents representatives de l'ensenyament i resta d'entitats representatives de la comunitat educativa.

L'oferta tindrà com a objectiu la millora dels resultats educatius, la inclusió de tot l'alumnat i la lluita contra el fracàs escolar i l'abandonament primerenc de l'educació i la formació.

S'ha d'establir una millor interconnexió amb les universitats.

La formació permanent anirà vinculada a un procés d'avaluació que demostrï que la formació rebuda s'ha aprofitat en la millora dels processos educatius dels centres.

5.5 Avaluació del professorat i carrera professional

És necessària una reestructuració de la professió docent, i aquest pacte haurà de promoure en el futur un procés participatiu entre el professorat que defineixi una nova carrera professional sota criteris de cooperació, equitat i justícia.

S'establirà un sistema de professió docent que sigui regulada pel propi centre i es basi, totalment o de forma majoritària (com a mínim el 70%), en un sistema que tenguin en compte la millora de tot el professorat del centre de forma conjunta, per tal d'aconseguir que tots els professionals millorin alhora, ja que la millora individual aïllada no és efectiva en el món de l'educació.

El sistema de carrera professional ha de permetre que el professorat novell, en el seu procés d'incorporació, rebi l'assessorament de professorat més expert. Per això, tant un com l'altre, hauran de tenir una reducció horària de la docència i hauran de realitzar processos de pràctica reflexiva tant a nivell de centre com a nivell comarcal, coordinats per grups de recerca sobre formació docent i pràctica reflexiva. També hi podran col·laborar els departaments de formació de les associacions professionals de docents. El professorat amb experiència també ha de participar en els altres processos formatius (inicial i permanent).

Les entitats professionals de docents i els sindicats a través de les meses sectorials pertinents han de participar i negociar amb l'Administració en el disseny general de la professió docent. Han de garantir la professionalitat dels docents i acompanyar els centres en el disseny del sistema de carrera professional en el marc de cada un dels centres. S'ha d'establir un període experimental

en el qual s'ha d'impulsar la recerca (juntament amb les universitats i els instituts de recerca), per tal de conèixer la incidència d'aquest procés de desenvolupament en la millora de l'educació i amb la intenció d'introduir-hi millores.

Periòdicament, es farà una avaluació del professorat i del centre. L'avaluació serà multinivell, interna i externa, i vinculada als projectes de millora. Es crearan mesures per impulsar l'autoavaluació de la tasca docent i la coavaluació per part dels companys, les famílies i l'alumnat.

L'avaluació ha de ser obligatòria i ha d'abraçar diferents aspectes: la gestió de l'aula (espai, temps, relacions, conflictes, etc.), el currículum, el coneixement, la relació amb les famílies i tutors legals, la metodologia i l'eficiència en el procés d'aprenentatge.

L'avaluació procurarà la participació activa en els processos d'innovació i les millores que es duguin a terme al centre i a l'aula. També potenciarà el treball cooperatiu entre els docents, així com la predisposició a la formació permanent i a l'intercanvi d'experiències. A més, haurà de ser contínua i amb efectes sobre la professió docent.

Un institut públic d'avaluació i qualitat, independent del poder polític, realitzarà periòdicament avaluacions externes per tal de valorar l'assoliment dels objectius. Els criteris establerts seran públics.

S'ha d'incentivar un adequat reconeixement de la tasca, la implicació, les bones pràctiques, etc.

S'haurà de definir un sistema d'avaluació de la tasca docent. A qui obtengui valoracions negatives constants (d'avaluacions dels directors, companys/es, metges, famílies o inspecció al llarg dels anys, amb un mínim de tres) se li aplicaran programes tutoritzats de millora. Si aquests programes tampoc no funcionen, l'Administració haurà d'aplicar les mesures que permeti la legislació vigent amb totes les seves conseqüències per tal de garantir els drets de l'alumnat i de la comunitat educativa.

5.6 Direccions

Els integrants dels equips directius no han de deixar de ser docents. La docència permet conèixer la realitat educativa i afavoreix l'aplicació de programes i projectes realistes basats en les necessitats del centre. Per tant, han d'impartir classe, intervenir en les reunions d'equip docent com a iguals, conèixer la problemàtica del centre de primera mà i viure-la i compartir-la amb la comunitat educativa.

Les competències de les direccions s'emmarcaran dins d'un model en el qual les responsabilitats són compartides per la comunitat d'aprenentatge, que requereix d'uns objectius i compromisos comuns, assumits per tots i centrats en la millora de l'aprenentatge.

Les direccions hauran de tenir menys càrrega burocràtica i caldrà que s'estableixin clarament les seves responsabilitats en els principals àmbits en què s'han d'assolir resultats. Es reforçarà el paper dels equips directius com a dinamitzadors dels programes d'aprenentatge de l'alumnat, la formació permanent del professorat i la millora cultural de la comunitat educativa. Seran equips

implicats en la formació del professorat del centre, que gaudeixin de la feina, que escoltin activament, que engresquin en el projecte educatiu i que tinguin capacitat de decisió, respectant les competències del professorat, dels claustres i dels consells escolars.

L'Administració assegurarà que tots els centres educatius comptin amb un projecte de direcció d'un abast de quatre anys.

5.6.1 Formació

La formació per a l'exercici de la direcció és un element fonamental per al seu adequat desenvolupament. Calen direccions ben formades i competents que donin resposta a les necessitats dels centres. La formació ha d'estar centrada en la pràctica diària de l'equip directiu.

El pla de formació per assolir aquests objectius haurà de contemplar els aspectes que es descriuen tot seguit.

Tipus de formació:

- a) Des del punt de vista temporal, es recomanen tres fases: prèvia, inicial i contínua. Les dues primeres no podran tenir una durada inferior a cent vint hores cada una.
- b) L'Administració garantirà l'accés a la formació prèvia a totes les persones que ho sol·licitin. La formació inicial inclourà una fase pràctica supervisada per un tutor, preferentment un director o directora experimentat.

Pel que fa als continguts de la formació prèvia i inicial –tot i que inclouran qüestions relatives al marc normatiu i al procediment administratiu, a l'organització escolar i la gestió dels recursos, a la planificació i l'avaluació d'objectius–, es basaran especialment en les habilitats per a l'exercici de la direcció en entorns professionals: la comunicació interpersonal, la gestió de conflictes, la comunicació institucional, el coneixement propi i la gestió de la innovació i el canvi. L'objectiu és assegurar les condicions idònies per al bon desenvolupament dels objectius d'una comunitat d'aprenentatge com és un centre educatiu.

La formació inicial i contínua seran obligatòries per a tots els membres d'equips directius en exercici i s'establirà un mínim d'hores anuals.

5.6.2 Accés a la funció directiva

Qualsevol docent amb cinc anys d'experiència, que hagi fet la formació prèvia, que presenti un projecte i que compti amb un equip directiu capacitat ha de poder accedir a la direcció.

El grau de coneixement del centre és un factor important. Per això, en igualtat de competència i altres criteris, es valorarà com a mèrit ser professor/a del centre.

Almenys la meitat dels membres dels equips directius ha de ser professorat expert.

5.6.3 Selecció de les direccions

L'objectiu principal serà que tots els centres estiguin en les millors condicions per desenvolupar el seu PEC, i per això és necessari que un professor/a presenti un projecte de direcció. Serà cabdal que els processos de selecció per cobrir places vacants de direcció als centres comencin el mes de setembre.

La comunitat educativa, que tindrà participació majoritària, juntament amb l'Administració triarà el director/a i el seu equip directiu després de valorar el seu projecte de direcció, que haurà de comptar amb el vist i plau del claustre i el consell escolar, pel que fa la coherència del projecte de direcció respecte del PEC.

Aquesta selecció ha de ser transparent, democràtica i en base a criteris clars amb què predomini els factors pedagògics.

5.6.4 Avaluació de la tasca directiva

S'haurà d'establir el seguiment i l'avaluació tant de la tasca com del projecte dels equips directius. Hi participaran el consell escolar i la inspecció educativa. Els directors seran avaluats per l'Administració educativa, el consell escolar del centre i el claustre, en relació amb els seus principals àmbits d'actuació. L'avaluació negativa podrà suposar la revocació del càrrec.

5.7 Compromís ètic del docent

El Pacte Educatiu ha de prestigiar socialment la professió de docent i l'ha de convertir en referent de la societat en què volem viure. Amb aquest objectiu, els docents han de compartir amb l'alumnat, les famílies, l'Administració i les entitats educatives i socials el seu compromís ètic envers la societat. Un compromís basat en uns principis ètics que ens condueixin cap a un model social democràtic, lliure, crític i constructiu, per al qual creiem que hem d'educar, i que hem de fer evolucionar amb les pràctiques educatives per tal de fer-los vius i, sobretot, vivenciats per l'alumnat.

Serà un factor essencial per a la implementació del Pacte Educatiu la implicació activa del professorat en els centres, la seva motivació per al desenvolupament de l'ensenyament, l'estímul de la seva formació continua, la millora de les condicions laborals i el seu reconeixement social.

6. COMISSIÓ DE SEGUIMENT

Per tal de verificar el progressiu i fidel compliment dels diferents acords i propostes continguts en el Pacte per l'Educació de les Illes Balears, un cop aprovat el text per part del Ple del Consell Escolar de les Illes Balears, es constituirà una Comissió de Seguiment, que estarà integrada per un representant de cadascuna de les organitzacions signatàries i d'aquelles altres que es puguin anar adherint al mateix en el futur, condició que acreditaran mitjançant certificació de l'acord d'adhesió adoptat pels òrgans competents de cada entitat. Tot això, sens perjudici dels òrgans de control que es puguin crear en el futur en l'àmbit de l'Administració pública o del Parlament de les Illes Balears.

En qualsevol moment, i per raons d'operativitat, la pròpia Comissió de Seguiment podrà acordar la constitució de grups de treball o el seu funcionament ordinari mitjançant òrgans executius delegats.

VOTS PARTICULARS
DE FE-CCOO I STEI
AL DOCUMENT DEL PACTE PER L'EDUCACIÓ
DE LES ILLES BALEARS

A/A del President del CEIB, Pere Carrió

ENTRADA 29
05/04/2017

CCOO defensa un acord que tingui com a objectiu reforçar la qualitat i equitat del sistema educatiu.

Per aquest motiu es fa necessari posar fi a la LOMCE i a totes les retallades que estan compromentent la igualtat d'oportunitats.

Els drets educatius del segle XXI han d'orientar el Pacte Educatiu i els requisits necessaris per impulsar una docència d'alt nivell, i per garantir-los, volem traslladar aquí la proposta que vàrem presentar a la comissió del Pacte estatal que hem centrat en cinc eixos:

1. Assolir un compromís de finançament que permeti recuperar una inversió en educació del 5,09% de PIB i fixar un horitzó en el qual s'arribi al 7%.
2. Establir la programació general de l'ensenyament com a criteri per a organitzar la xarxa enfront de la llibertat d'elecció de centres.
3. Assegurar que les administracions promouen l'educació pública com a garant de la seva universalització.
4. Avançar en la universalització de l'oferta de 0 a 3 i de 16 a 18 anys a través de l'extensió de la xarxa pública de centres.
5. Garantir en la nova llei un sistema d'auditories de les contractacions, l'escolarització i la participació democràtica de les famílies en la gestió dels centres sostinguts amb fons públics.

Un pacte requereix una nova llei: drets educatius del segle XXI

Una nova llei d'educació, lluny d'augmentar la reglamentació, ha de reforçar els drets educatius davant l'evolució científica, tecnològica, econòmica i social.

1. El dret a l'educació és un dret de ciutadania, que ha de ser garantit pels poders públics.
2. El dret a l'educació comprèn l'accés gratuït al sistema educatiu. S'ha d'avançar cap a la gratuïtat partint del criteri que ningú es quedi sense la plaça escolar que necessita per motius econòmics.
3. El dret a l'educació requereix un currículum comú que integri els diferents sabers necessaris per a exercir la ciutadania responsable i una vida personal plena. Requereix també un currículum diversificat que permeti a cada persona desenvolupar oportunitats pròpies i valuoses per a la seva vida i la vida comuna. La investigació, la creativitat i el treball cooperatiu han de formar part dels objectius educatius.
4. El dret a l'educació és el dret a l'educació inclusiva. La diversitat és un valor per a l'aprenentatge i la cooperació. La pluralitat és condició per a la formació de criteri propi.
5. El dret a l'educació engloba l'educació per a la convivència, la pau i la cura de l'ecosistema.

6. El dret a l'educació comprèn l'accés a espais i recursos adequats, inclosos els dispositius TIC i la connexió a la xarxa.
7. El dret a l'educació implica el dret a una comunitat educativa real i a un ecosistema educatiu no segregador.
8. El dret a l'educació inclou el dret al joc lliure i l'oci educatiu i creatiu.
9. El dret a l'educació s'ha d'estendre al llarg de la vida, en sincronia o en alternança amb el treball.
10. El dret a l'educació incorpora el dret a la participació en els projectes i processos de tota la comunitat educativa.
11. El dret a l'educació inclou l'acollida, l'orientació i l'acompanyament de l'alumnat, i quan són menors, de les seves famílies. Aquest dret implica el reconeixement de títols i acreditacions a la UE, el desenvolupament de la competència plurilingüe i la reserva de places per a la mobilitat durant el curs escolar.
12. El dret a l'educació necessita del dret a la compensació quan es parteix de situacions de desavantatge.

Pactar la docència d'alt nivell

1. Negociació dels temps laborals en educació, que asseguri la formació, el treball en equip, la investigació i la preparació de projectes d'innovació.
2. Completar les plantilles amb més especialitats docents i no docents.
3. Els canvis en les plantilles per aplicació de nova normativa s'han de resoldre sense acomiadaments, per la qual cosa proposem negociar plans de recol·locació i de formació.
4. Erradicar l'ocupació precària en educació.
5. Pla per rejuvenir les plantilles, amb jubilacions anticipades i parcials i contractes de relleu.
6. Confecció d'un codi ètic de les professions educatives, amb un procés ampli de participació.
7. Garantir la participació democràtica dels i les professionals de l'educació en els projectes i la gestió dels centres, recuperant les funcions de presa de decisions dels claustres i consells escolars.
8. Canvi en l'elecció de directors i directores que asseguri la participació de la comunitat educativa i que incorpori la perspectiva de gènere.

9. La formació, la recerca i la innovació han de tenir més pes en la promoció professional. Ens oposem a sistemes de pagament per resultats.
10. Millorar els procediments de gestió de personal: provisió, mobilitat, càrregues de treball, horaris i resolució no judicial de conflictes. S'haurà de garantir la transparència dels processos i la capacitat de representació i defensa col·lectiva.
11. Creació d'instruments de suport als i les professionals de l'educació que proporcionin:
- Acompanyament en l'ingrés a la professió.
 - Formació sobre el projecte i les normes del centre, en cas de canvi de lloc de treball.
 - Servei de suport psicosocial, tècnic i jurídic.
12. La independència de la funció inspectora, amb un model que prioritzi les funcions d'assessorament, de supervisió pedagògica i organitzativa amb caràcter tècnic i de participació en l'avaluació dels centres, els programes i els serveis.

Per això reclamam que tot Pacte ha d'incloure el desig de derogar l'actual llei orgànica, els elements de cohesió social que procura un mínim del 50% de l'ensenyament en català a tots els centres educatius, l'equilibri i transparència de les dues xarxes educatives subvencionades amb doblers públics i l'eliminació de tot allò que pugui vulnerar drets laborals.

Palma a 5 d'abril de 2017.

Antoni Baos

Conseller del CEIB en representació de CCOO de les Illes Balears

COMISSIÓ TEMPORAL
DEL PACTE SOCIAL PER L'EDUCACIÓ
DE LES ILLES BALEARS

30

06/04/2017

VOT PARTICULAR DE L'STEI INTERSINDICAL

AL PROJECTE DEL DOCUMENT PACTE PER L'EDUCACIÓ DE LES ILLES BALEARS

El que motiva la presentació d'aquest vot particular és la discrepància parcial amb el document i la no presa en consideració de les esmenes substancials presentades pels consellers i les conselleres de l'STEI Intersindical.

Tot i valorar l'esforç dels distints components del CEIB per intentar consensuar aquest document i que semblava que s'havia materialitzat amb acords transaccionals a la comissió específica temporal del pacte educatiu on hi havia representants de totes les entitats presents al CEIB ens va sorprendre que després, per part de les mateixes entitats, no gaudissin del suport majoritari tant a la comissió permanent com al plenari del CEIB. Ens referim a l'apartat 3.5. que parla del model lingüístic, on es va acordar inicialment incorporar una referència explicitat al Decret 92/1997 de 4 de juliol, que regula l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, en els centres docents no universitaris, i a l'apartat 5.3.2. Sistema de provisió de places. Per aquests dos motius fonamentals i per altres esmenes no incorporades al text del document, presentem el vot particular següent:

Com a consideració general, a la introducció del document s'hauria d'incorporar el text següent:

"El Pacte Social per l'Educació ha d'incloure uns principis rectors que passin per desenvolupar el dret a l'educació, per reforçar l'ensenyament per a tothom en igualtat de condicions i per potenciar que, tant la xarxa pública com la concertada, es regeixin per un model que fomenti i potencii la participació democràtica i la plena homologació de l'accés, les condicions d'escolarització, la millora de les condicions laborals i del funcionament de les dues xarxes.

El Pacte ha de propiciar un model educatiu en consonància amb un nou model econòmic, social i productiu, que haurà de ser necessàriament sostenible, solidari i que permeti la conciliació real de la vida familiar i laboral.

Així mateix ha de reforçar les competències educatives autonòmiques i ha de propiciar un Pla de Millora per l'Ensenyament Públic amb mesures laborals i específiques per a l'ensenyament infantil, primari, secundari i la formació professional, els centres d'adults, les escoles oficials d'idiomes, els conservatoris de música i dansa i els ensenyaments artístics, que compti amb la participació de tota la comunitat educativa i que s'hagi negociat a la mesa sectorial d'educació així com un Pla de millora de les condicions laborals del professorat de la privada concertada i d'altres mesures específiques per dignificar la funció docent i augmentar la participació del professorat en les decisions que afecten el centre, la democràcia interna, la motivació i la feina en equip.

L'educació és un dret que han de garantir els poders públics i que ha d'estar a l'abast de tothom.

Serà necessari que arribi més finançament des del Govern de l'Estat i que es destini més pressupost a l'educació. És imprescindible la reforma del finançament autonòmic per poder gaudir de més recursos i reduir l'espoli fiscal. Aquests darrers anys la inversió en educació s'ha mogut al voltant del 3% del PIB. S'hauria d'arribar com a mínim a la mitjana estatal que està al voltant del 4,35% amb l'objectiu d'arribar al 6% del PIB. Un pla d'infraestructures, de manteniment, ampliacions i construcció de centres nous, dins un disseny d'un mapa escolar consensuat amb els representants de la comunitat educativa.

Un Pacte que ha de servir per establir mesures per elevar l'èxit escolar i reduir l'abandonament escolar, amb plans de reforç per atendre la diversitat i l'alumnat amb dificultats d'aprenentatge, reducció de ràtios, augment de plantilles, infraestructures adequades, reforç de la formació professional, formació del professorat, implicació de les famílies en l'educació dels infants i joves, escoles de pares i mares... i es dotin els centres d'infantil i primària d'orientadors o orientadores i s'introdueixin nous professionals als centres. Que promogui la formació a centres per millorar la convivència, l'ambient d'estudi i la implicació de les famílies en l'educació dels fills i que incorpori personal d'administració i serveis als centres d'infantil i primària i als centres d'adults.

Que impulsi nous projectes d'innovació en educació emocional, educació en comunicació, implantació de plans educatius d'entorn, elaboració de plans de mobilitat per al personal docent. S'han d'ampliar els recursos didàctics i tecnològics perquè siguin suficients per garantir un ensenyament de qualitat.

El Pacte vetllarà perquè hi hagi un repartiment equitatiu de l'alumnat de procedència estrangera, així com dels alumnes amb necessitats educatives especials entre els centres públics i els centres privats-concertats.

S'estableix que la llengua catalana sigui l'eix vertebrador del sistema educatiu de les Illes Balears. Hi ha d'haver garantia ferma d'aplicar la Llei de Normalització Lingüística en tots els àmbits, i especialment en l'escolar, per evitar el retrocés en el seu ús i per tant que la llengua vehicular de l'ensenyament i de la comunicació interna i externa sigui la llengua catalana i que la normativa permeti fer l'ensenyament íntegrament en català.

El desplegament del Pacte per l'educació s'haurà de consensuar i negociar, al manco, amb el conjunt de les organitzacions representatives de la comunitat educativa.

*Una part del Sistema Educatiu de les illes depèn de legislació estatal i per fer efectiu el Pacte per l'Educació a les Illes, també s'ha de tenir en compte el Pacte que s'ha de fer a l'Estat. I s'ha de consensuar amb les forces polítiques la **derogació de la LOMCE**, condició indispensable per poder dur endavant qualsevol Pacte que pugui incloure el que proposa el projecte de document".*

A l'apartat 3.2.2 proposarem l'eliminació de "Només així, es podrà **rendibilitzar** la dotació de personal dels centres i incidir directament en la relació alumne-docent per millorar-ne l'eficàcia d'intervenció". La justificació és perquè no volem assumir que un document que pretén una millora del sistema educatiu contengui expressions del llenguatge economicista d'inspiració neoliberal.

A l'apartat 3.5 Model lingüístic proposarem afegir, després de Llei de Normalització lingüística: " i el Decret 92/1997 de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament de i en llengua catalana, pròpia de les illes Balears, en els centres docents no universitaris de les Illes Balears".

El model lingüístic que defensa l'STEI Intersindical és el d'ensenyament íntegrament en català, castellà en castellà, anglès en anglès i les altres llengües estrangeres, en la seva llengua respectiva. A l'hora de consensuar un pacte, no volem que es facin passes endarrere i com a mínim hem d'assegurar el que ja contempla la normativa actual, que és el 50% d'ensenyament en català a tots els centres amb la possibilitat de poder arribar, per consens de la comunitat educativa, al 100% en català. Estudis fets de l'ús de la llengua dins i fora de l'escola demostren que l'ensenyament en català ha perdut presència dins els centres educatius i ha baixat el nivell de coneixement i de competència lingüística entre l'alumnat. Per tot això l'STEI Intersindical va proposar la creació d'un comitè d'experts per definir entre tots el model lingüístic escolar, la qual cosa formava part de l'Acord marc per l'ensenyament públic signat, entre d'altres, pel nostre sindicat el 30 de setembre de 2015 i ratificat a la mesa sectorial l'octubre del mateix any. Seria bo que tinguéssim coneixement del dictamen d'aquest comitè d'experts que encara no s'ha pronunciat i s'hi hauria d'incorporar com a annex d'aquest pacte per enriquir l'apartat 3.5. d'aquest document . S'haurien d'impulsar les

mesures contemplades al Pla de normalització lingüística i al Pla d'accions en matèria de política lingüística aprovats pel Consell Social de la Llengua.

Només l'ensenyament que progressivament es faci en català permet que els infants i joves escolaritzats acabin sabent les dues llengües oficials la qual cosa garanteix la igualtat d'oportunitats, ja que els alumnes sabran les dues llengües i es garantirà també la cohesió social.

El plenari ens va demanar que retiràssim la referència explícita del Decret 92/ 1997 o Decret de mínims i nosaltres, l'STEI Intersindical, FE CCOO i UGT Ensenyament, en l'intent d'arribar a un consens en aquest apartat proposàrem una esmena transaccional que deia:

"Cada centre escolar elaborarà el seu projecte lingüístic de centre en què l'ensenyament en català serà del 50% com a mínim i possibilitarà que l'ensenyament pugui ser íntegrament en català".

El decret de mínims no només regula el 50% com a mínim a tots els centres... també regula que es pugui arribar al 100% i per això férem aquesta esmena.

A l'apartat 4 que parla dels centres i al 5 que parla del professorat no es delimita clarament allò que fa referència només als centres públics i/o als centres privats concertats.

Per altra banda a l'apartat 4.2. proposàrem un text que s'havia acceptat inicialment a la comissió específica temporal i que després fou rebutjat tant a la comissió permanent com al Plenari del CEIB. El text proposat era el següent:

"La proposta de base que es fa per canviar el funcionament dels centres es fonamenta en l'impuls de la implicació de la comunitat educativa i en la configuració de projectes d'entorn participatius i inclusius, per tal de generar sistemes organitzatius amb autonomia, que permetin crear les condicions necessàries per al desenvolupament personal de l'alumnat a més d' un adequat rendiment acadèmic i per al desplegament professional dels docents i la cohesió del conjunt dels agents educatius; que afavoreixin els compromisos de tots cap una mirada comuna centrada en l'aprenentatge.

Aquests nous sistemes d'organització dels centres requereixen actuacions cap a un procés de millora contínua per la qual cosa l'exercici de la facilitació ha de ser compartit i s'ha de fonamentar amb una formació adient i congruent amb les finalitats que es plantegen."

Volem deixar constància també que, a l'apartat 4.2.3, el d'autonomia de gestió del personal, va succeir el mateix amb un text inicialment consensuat a la comissió específica temporal i que després també va ser rebutjada, que era el següent:

“És convenient dotar els centres d’una major capacitat en la tasca de coordinació i organització del personal adscrit amb la finalitat de possibilitar el compliment dels projectes educatius, en el marc d’una cultura participativa.

La direcció dels centres, amb aprovació del Claustre, ha d’elevat al Consell Escolar, les propostes de dotació de personal que el centre necessita i que s’adaptin al Projecte Educatiu perquè es formulin a l’Administració educativa que, d’acord amb els procediments establerts i negociats a la Mesa Sectorial d’Educació, es duquin a terme els processos de provisió amb criteris de publicitat, igualtat, mèrit i capacitat. Així mateix l’exercici de la funció directiva ha de comportar, prèvia comunicació al Claustre i al Consell Escolar, la designació i cessament dels òrgans unipersonals i de coordinació, i l’assignació de responsabilitats específiques al professorat d’acord amb el marc normatiu i reglamentari i de les normes d’organització i funcionament del centre.

Aquestes responsabilitats específiques inclouen tasques de coordinació docent, a més de les funcions de tutoria i docència, d’acord amb les necessitats d’actuació per a l’aplicació del projecte educatiu, per la qual cosa s’ha de tenir en compte la preparació i l’experiència del professorat.

D’altra part, convé que els equips directius fomentin la participació del professorat en programes de formació permanent i d’actualització científica i didàctica en funció de les necessitats derivades dels projectes educatius, com també la participació en comissions d’observació i d’avaluació formativa de la pràctica docent establertes en els mateixos”.

A l’apartat 4.2.7 on parla de l’Avaluació del centres i dels seus agents proposàvem afegir després de rànquings el fragment següent:

“... de centres ni per jerarquitzar el professorat, ni tampoc per establir premis o càstigs. L’avaluació, que ha de tenir un caràcter formatiu, ha de servir per millorar pràctiques educatives tant individuals com col·lectives.”

És sorprenent que no s’acceptàs aquest afegit, quan a l’apartat 3.6.1 del mateix document es contempla que: *“Els resultats no poden ser utilitzats per establir rànquings de cap tipus, ni tampoc per classificar els centres, el professorat o l’alumnat”.*

A l’apartat 5.3 Sistema de provisió de llocs de treball

“Pel que fa al sistema de provisió de llocs de treball, no podem estar d’acord amb la proposta del “sistema específic” de provisió de places.

El que sí veuríem bé seria que determinades places que formen part d’un projecte pedagògic d’un centre amb un perfil molt determinat es dotessin a través d’una convocatòria pública de comissions de serveis, o mitjançant les llistes de professorat

interí, sempre que es defineixin bé els perfils i es respectin els drets fonamentals de mèrit, capacitat, igualtat i publicitat, com correspondria a qualsevol procés d'accés a la funció pública.

Per altra banda, des de l'STEl estam completament d'acord que l'accés als llocs de feina de tots els centres docents sostinguts amb fons públics, això és de la xarxa pública i de la privada-concertada, es faci d'acord amb el barem i les condicions d'accés que es fixen per al professorat interí de l'ensenyament públic."

Fins i tot es va rebutjar per part del plenari un text transaccional prèviament consensuat a la comissió específica temporal que transcrivim a continuació:

"En el sistema de provisió de places s'ha de promoure l'estabilitat de les plantilles per afavorir el desenvolupament i la continuïtat dels projectes educatius dels centres, en el marc de la seva autonomia pedagògica i organitzativa.

Els Consells Escolars han de poder fer propostes en la catalogació de places en funció de criteris pedagògics en concordança amb els projectes educatius. Aquestes propostes, que s'hauran de negociar en les meses sectorials d'educació, s'han de caracteritzar per la transparència i l'objectivitat. En qualsevol cas, la provisió de places del professorat s'ha de dur a terme d'acord amb els principis d'igualtat, mèrit, capacitat, idoneïtat i publicitat".

Tampoc no podem compartir a l'apartat 5.5. Avaluació del Professorat i carrera professional que s'equipari la capacitat negociadora de la carrera professional entre les entitats professionals de docents i els sindicats representatius del professorat quan el disseny i la negociació de la carrera professional docent és una competència de les organitzacions sindicals representatives del professorat establerta per la legislació i l'àmbit de la negociació amb l'Administració educativa és la mesa sectorial de l'educació pública.

Finalment nosaltres proposàvem un model d'elecció democràtica, per part del consell escolars, de les directives, tant dels centres públics com dels centres privats concertats.

Consideració final. En aquest pacte trobam a faltar una proposta per reforçar l'escola pública, laica, coeducadora i que garanteixi els drets del col·lectiu LGTBI de forma explícita. Tampoc no trobam cap al·lusió a rebutjar el concert dels centres que segreguen per sexe.

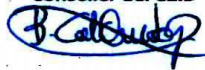
Per concloure aquest vot particular volem expressar que hauria de ser motiu de reflexió que una àmplia majoria de la representació del professorat al CEIB a través de les seves organitzacions sindicals no ha pogut votar favorablement aquest projecte de Pacte per l'Educació en matèries tan sensibles com el model lingüístic, l'elecció/

selecció de direccions, sistema de provisió de llocs de treball tant dels centres públics com dels privats concertats, la negociació de la carrera professional docent...

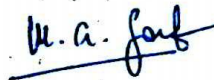
En el desplegament del possible Pacte per l'Educació a l'àmbit parlamentari, l'STEI Intersindical, com a sindicat majoritari de l'ensenyament, seguirà contribuint i fent propostes per a la millora del sistema educatiu de les Illes Balears.

Signat a Palma, dia 6 d'abril de 2017

Gabriel Caldentey Ramos
Conseller del CEIB

M. Antònia Font Gelabert
Consellera del CEIB

Ramon Mondéjar Coll
Conseller del CEIB

Pere Bueno Bauzá
Conseller del CEIB

